

Ücretli iş mükellefiyeti hakkındaki kararname dün den itibaren meriyete girdi

AKŞAM

Adliye Vekâletinin kararlarını tatbik etmeyen baro meclisleri feshedilecek

Sene 24 — No. 8300 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ 29 Teşrinisani 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

İngiltere çöl harbini başarmaya mecburdur

Afrika muharebesi, iki tarafın henüz zaferden yahut hezimetten bahsetmesine meydan vermiyen, sisli ve dalgalı şekilde on gündür sürüp gidiyor. Çarpışma, toprak kazanmaktan ziyade çöl genişlikleri içinde ve tanklar arasında karşılıklı bir imha manevrası olduğuna göre, kayıpların ağırlığı nisbetinde çabuk netice elde edilmesi beklenemez. Herhalde İngilizlerin fikri budur ve daha bir iki hafta beklemek gerektir.

Afrıkada başlayan harbin, oradaki bir kaç İtalyan - Alman tümenini yoketmekten ibaret, ehemmiyeti çöle inhisar eden bir hareket olmadığı göz önünde tutulursa İngilizlerin bir kaç tank saldırısıyla işi bitmiş sayılabileceği anlaşıyor.

İngilizlerin düşüncesinde çöl harbi, şimal Afrikasını şimdiki ve ilerki korkulardan temizleyecek, Akdenizin bütünü ele geçmesine yardım edecek, Rus harbi neticesinde Kafkasyadan sarkacak Alman kuvvetlerine daha kolay karşı koymaya yarımacak bir durum hazırlamak için yapıyor. İngiltere, Rusyadaki harbin gelişimi bakımından en gerekli ve en elverişli zamanı seçmiştir. Almanyanın sark cephesinde gördüğü güçlükler, Afrikada bugün için her türlü yardıma engeldir. Fakat yarın bu vaziyet değişebilir, ve İngiltere hem Afrikada, hem Orta Şarkta, sayısı daha fazla Alman kuvvetleriyle çarpışma zorunda kalabilir. İngilizler bundan dolayı acele davranmaya, Almanlar Rusyada bu kış duracakları yere varmadan Afrika savaşını bitirmeye mecburdurlar. Bundan başka, bilinmez yardımcılarının çıkarması kaygısı da vardır. General Weygandın isten çıkaran Fransanın, Almanyaya hoş görünmek için daha neler yapacağı belli değildir. Rusyada kış durağına varan Almanyanın Fransa ve İspanya yardımıyla Afrika ve Akdeniz sahiline önem vermek istemesi çok uzak düşüncelerden sayılamaz. Bunun içindir ki Şark cephesinde Sovyetlerin dayanma azmine eş bir hız, İngilizler, şüphesiz, Afrikada olsun göstereceklerdir.

Afrika harbi, İngiltere için, yalnız gelecek günleri emniyet altına alma bakımından askeri bir zaruret değil, aynı zamanda bir haysiyet davasıdır. Çöl muharebesi sessizce girişilmiş basit bir hareket olmaktan çıkmış, uzun zamandır süren hazırlıkları övünülerek ilân edilmiş büyük çapta bir başarı hâline sokulmuştur. İngiliz Başvekilinin, bu hareket başlarken söylediği nutuk hatırlanırsa, İngilizlerin ne pahasına olursa olsun, Mihver kuvvetlerini yok ederek Tunus sınırlarına dayanacaklarına inanmamak güç olur. Zira, bu derece hırslı, silahça ve kuvvetçe bu kadar üstün bir askeri hamlenin Tobruk bölgesinde eriyip kalması, İngiliz etkârında uyanacak emniyetsizliği silebilecek yeni fedakarlık zemini bulmak güç olur.

Necmeddin Sadak

Amerikan büyük elçisi Rusyadan Vaşingtona döndü

Vaşington 28 (A.A.) — Sovyet Rusyadan dönen Birleşik Amerika büyük elçisi B. Steinhardt, Hariciye Nazırı B. Cordell Hull ile görüşükten sonra reis Roosevelt tarafından kabul edilmiş ve mumaileyhe izahat vermiştir.

Polonya Başvekilî general Sikorski Libaya'da harbeden Polonya tugayını teftiş etmiştir. Yukarıki kışe bu tugaya mensup bir birliğin çölde ordugâhını gösteriyor

Tobruk'a doğru ileri hareketi

İngilizlere göre Libyada askeri vaziyet düzeltilmekte devam ediyor

Cephede bulunan İngiliz ve Amerikan gazetecilerinden haber alınıyor

Londra 28 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerde söylendiğine göre, Libyadaki askeri vaziyet düzeltilmekte devam ediyor.

Londra 28 (A.A.) — Libyada sol cephede İngiliz, Yeni Zelânda ve Cenubi Afrika kuvvetleri Tobruk'a doğru ilerlemektedirler. İki başlıca yolu düşmanın kullanmasına mâni olmak için mütemadiyen Mihver kuvvetleriyle çarpışmaktadır. Bu yollar bu kıtaların kontrolu altındadır.

(Devamı sahife 7, sütun 1 de)

Uzak Şarkta harbin önüne geçilecek

Bedbin haberlere rağmen tecrübeli müşahitler nikbin görünüyor

İngilizlerde de Japonya ile harbin önüne geçmek arzusu hissediliyor

Vaşington 28 (A.A.) — O.F.I.: Son Amerikan bahriye silâhendazları, Şanghayı tahliye ettikleri ve borsada fiatlar Tokyodan ve Vaşingtondan gelen bedbin haberlerden dolayı çok düştüğü şu sırada tecrübeli müşahitler arasında gene bir dereceye kadar nikbinlik hüküm sürmektedir.

Gerçi vaziyet vahimdir. Fakat Tokyo ile Vaşingtonun muhasamata başlaması keyfiyeti karşısında aylardanberi karardan alıkoyan

[Devamı sahife 2, sütun 2 de]

Avukatlık stajı bir seneye indiriliyor

Müddeiumumilerle hâkimler, hizmet ettikleri mahkeme ve yerlerde, vazifelerinden ayrılma tarihinden itibaren iki sene müddetle avukatlık edemeyecekler

Ankara 28 (Telefonla) — Uzun tedkik ve tettebülâlerden sonra Adliye Vekâleti, avukatlık kanununun bazı maddelerinin tadil edecek bir lâihya hazırlayarak Büyük Millet Meclisine vermiştir. Ana hükümlerini yazdığımız bu lâihyaya göre, avukat olmak için 23 yaşını ikmal etmiş hukuk fakültesi veya siyâsal bilgiler okulunu bitiren noksan kalan derslerden hukuk fakültesinde imtihan vermiş veya yabancı bir memleket hukuk fakültesinden mezun olup da Türkiye hukuk fakültelerinin programlarına göre noksan kalan derslerden imtihan vermiş olmak lâzımdır. Ayrıca stajı muvaffakiyetle bitirmek, avukatlıkla birleşmesi caiz olmayan bir meslekte bulunmamak, yaş tahdidinden başka bir sebeple vazifeden ayrılmamak da şarttır.

Müddeiumumilerle hâkimler, hizmet ettikleri mahkeme ve yerlerde vazifelerinden ayrılma tarihinden itibaren iki sene müddetle avukatlık edemeyeceklerdir.

Avukatlık staj müddeti bir senedir. Staj vesikası alanlar Adliye Vekâletinin tenzîp edeceği yerde bir sene müddetle mahkeme ve müddeiumu-

miller nezdinde staj görecektir. Adli veya askeri hâkimlik reis ve âzaları muavinlik ve müâzımlıklarda hukuk fakültesi ve siyâsal bilgiler okulu hukuk grupu profesörlüklerinde veya derslerinde, doçentliklerinde en az dört sene müddetle vazife görenler avukatlık stajından istisna edileceklerdir.

Baroya kabul talebinden sonra üç ay içinde baronun bulunduğu yerde bir ikametgâh edinmeyenler, aklî arzısı tesbit veya medenî haklarından mahrum edilmiş olanlar, Türk vatandaşlığından çıkanlar, isten medenîler barolardan silineceklerdir.

Adliye Vekilî bütün avukatlarla idare meclisi veya baro reisliği üzerinde nezaret hakkını haiz olacak. Adliye Vekâletinin kararlarını tatbik etmeyen baro meclislerini feshedilecektir.

Avukatlık kanununun meriyete girdiği tarihte dava vekill ruhsatnamesini haiz olanlar 5 avukat bulunmayan yerlerde icrayı vekâlet edebilecekler; ancak, evvelce beş veya daha fazla avukat bulunan yerlerde vazife ifa etmekte olanlar bu kayıddan müstesna addedileceklerdir.

Moskova ciddî tehlike karşısında

Klin ve Volokolamsk kesimlerinde muharebeler çok şiddetlendi

Swastopola karşı yapılan harekâta Ruslardan bir çok esir alındı

Berlin 28 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Rostof civarında ve Donetz havzasında tayyare ve tank müzaheretile yapılan şiddetli Bolşevik karşı hücumları düşmana kanlı kayıplar verdirilerek püskürtülmüştür. Cephenin merkez kesiminde düşmanın kuvvetli müdafaa mevzileri yenilmiştir.

Ordunun ağır topları Leningrad önündeki gemileri muvaffakiyetle bombalamıştır. Gece ve gündüz savas tayyarelerimiz Moskova ve Leningrad'daki askeri tesislere hücumlar yapmışlardır.

Moskova 28 (A.A.) — Pravda gazetesi, bu sabahki sayısında Alman kıtalarının cennuptaki kuşatma hareketi, Moskova için ciddi bir tehlike olduğunu, buna mukabil Alman muvasala yollarının son derece uzadığını ve çok daha zaafa uğradığını yazıyor. Gazete, bundan başka son 24 saatteberi Klin ve

(Devamı sahife 7, sütun 2 de)

Dikkatler:

İstidallara cevap verilmesi mecburîdir

Kocamustafapâşadan S. Er imzasıyla bir karîmî yazıyor: Gazetemizin «Dikkatler» kısmında, istidallara cevap verilmemekte olduğunu bahisle, cevaplı müraaat usulünün ihdası lüzumu beyan ediyor.

Fikrimce buna hiç hacet yoktur. Zira, teşkilâtî esasiye kanunu'nun 82. maddesinin son fıkrasında «Şahsa ait olarak vuku bulan müraaatın neticesi müstediye tahrîren tebliğ olunmak mecburîdir» denilmektedir.

Bu hükme riayet etmeyen memurların ise Türk ceza kanununun 240. maddesi mucibince cezalandırılmaları lâzım gelmektedir.

Kanunlar câmit sayfalar halinde kalmak için değil, ahkâmı tatbik olunmak fikri ile tedvin edilirler. Dilekçelerine cevap almayanlar, ait olduğu makama şikâyetle bulundurlarsa hem maksadlarının husulünü temin, hem de kanunî vecibelerini ihmal edenlerin işlahına hizmet etmiş olurlar.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Moskovaya karşı taarruz şiddetinden kaybetmedi

Almanlar, şehre her zamandan daha ziyade yaklaşmışlar

Londra 29 (A.A.) — (B.B.C.) Moskova karşı Alman taarruzu devam etmektedir. Almanlar, yavaş ilerlemektedir, fakat taarruz bütün şiddetini muhafaza etmektedir. Almanlar, Moskova her zamandan daha ziyade yaklaşmışlardır. Ruslar, haylice muvaffakiyetli mukabil taarruzlarda bulunmuşlardır.

Moskovadan 64 kilometre uzakta bulunan Klin'de 2.000 tank, yani beş zırhlı tümen harekâta bulunmaktadırlar.

Ruslar, Kalinin kesiminde mukabil taarruzda bulunmuşlar, Alman hattını iki cennahdan derince yarmışlar ve yedi köy geri almışlardır. Almanlar, Moskova'yı çevirmek maksadıyla Tula'dan daha garka saldırmışlardır.

Almanlar, Tula cephesinde alev saçan yeni tanklar kullanmaktadır. Bu tanklar kayık ile hareket etmektedirler.

Almanların Moskovanın 48 kilometre cennubşarkısında kâin işmi bildirilmeyen bir şehri zaptettikleri bildirilmektedir. Fakat bu şehrin işgali Almanlara 2000 kişilik zayıata, 50 den fazla tanka ve büyük miktarda malzeme kaybına mal olmuştur.

Leningrad cephesinde Ruslar meyvizi muvaffakiyetler kazanmışlardır. Cennapta Don çevresinde Rus mukabil taarruzu muvaffakiyetle devam etmektedir.

Vichy'ye göre vaziyet

Vichy 29 (A.A.) — (Ofi) Rus mukavemetine rağmen Moskova karşı Alman tazyikli ve ilerleyişli artıyor. Merkezde ve bilhassa Kalinin kesiminde çok şiddetli muharebeler olmaktadır. Donetz havzasında Rus mukabil taarruzları püskürtülmüştür.

Uzak Şarkta durum ciddi, fakat ümitsiz değil

Londra 29 (A.A.) — (B.B.C.) Vaşingtondan bildirildiğine göre Uzak Şark vaziyeti ciddiyetini muhafaza eylemekle beraber ümitsiz değildir. Amerikanın Japonyaya teklifleri evvelâ Çinde barışın teminine, sonra da Padifikte daimi bir saldırmazlık andlaşmasının müzakeresine matuftur. Japonların Hindçiniye takviye kuvvetleri göndermeleri mânidar ve meşum bir âlâmet olarak telâkki edilmektedir. B. Rooseveltin seyahati, bedbinliğin hafifçe izalesine hizmet etmiştir.

— Kadıköy'de bir adam tramvayın altında ezilmiş... — Vah zavallı vah!...

Tobruğun şarkında temizleme harekâtı

Alman mukavemet merkezleri temizleniyor, bir İtalyan tümeni imha edildi

Londra 29 (A.A.) — (B.B.C.) Kahlirede askeri sözcü, dün geceki beyanatında Tobruk garnizonile, cennupan ilerleyen İngiliz kuvvetlerinin tamamille birleşmiş olduklarını ve şimdi de Tobruğun şarkında Alman mukavemet merkezlerini temizlemekte meşgul olduklarını söylemiştir. Bu muntakada bulunan İtalyan Bologna tümeni tamamille imha edilmiştir.

Başboş gezen tanklı Alman akın kolu, İngiliz zırhlı ve hava kuvvetleri tarafından hırpalanmaktadır. Bu akın kolu iki birlikten mürekkeptir. Bu iki birlikten hangisinin daha fazla zayıata uğradığını kestirmek güçtür.

Londra 29 (A.A.) — (B.B.C.) İngiliz hava kuvvetleri kara kuvvetlerine müessir yardımlarına devam etmekte düşman kollarile hava meydanlarına taarruzlarına devam etmektedir. İngiliz tayyareleri bir düşman muhribile, bir ticaret gemisine bombalar isabet ettirmişlerdir. Vapurun yana yatığı, muhripde de yangın çıktığı görülmüştür.

Askeri sözcü, İngiliz tayyarelerinin düşmana büyük zayıat verdiklerini vaziyetin umumiyetle ümit verici olduğunu söylemiştir.

Libyadaki Alman kuvvetlerinin İtalyan kumandası altında bulundukları dün Romada ilân olmuştur.

Amerika, tekrar Finlândiyanın dikkatini çekti

Londra 29 (A.A.) — (B.B.C.) Amerika Hariciye Nazırı B. Hull antikomintern andlaşmayı imzalaması münasebetile tekrar Finlândiyanın dikkatini çekmiştir. Fin askeri politikası İngiltereyi mutazarrır etmesi ve şimal yolu ile Rusyaya yapılan malzeme sevkiyatını tehdit etmesi bakımından dikkati calib görülmektedir.

Vaşingtondaki Fin sefiri, Birleşik Amerika kendi menfaatları aleyhine mütevecch bir hareket telâkki etse bile Finlândiyanın kendi emniyeti için Rusyaya karşı harekâta devam edeceğini söylemiştir.

Yunanistanda ne kadar Mihver kuvveti var?

Londra 29 (A.A.) — (B.B.C.) Mihver devletleri, Yunan milletinin herhangî kıyamını önlemek için Yunanistanda 3 Alman ve 15 İtalyan tümeni asker bulundurmaktadır.

Singapur'a yeni kıtaat geldi

Singapur 29 (A.A.) — Singapur ilmanına dün yeni İngiliz kıtaatı gelmiştir.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri İngiliz tebliği

Kahire 28 (A.A.) Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği: Tobruk'un cenup doğusunda dün doğrudan doğruya temas tesisi eden İngiliz ve Yeni Zelanda kuvvetleri, kuvvetli bir mukabele karşısında ilerlemekteydiler. Aynı zamanda İtalisak noktalarının şarkında keza fazla kuvvetli düşman müfrezelerine hücum etmişlerdir. Bu arada Alman unsurların da katılması daha büyüyen bir ikinci düşman kolu Halfaya ile Sidi Ömer arasındaki müdafaa mevzilerinden geçen bu takviye ile beraber, garbe doğru dün ilerlemeğe başlamıştır. Maksudı, Sidi Rezeg garbinde harbe tuşmuş olan mihrer külli kuvvetlerle irtibat tesisine çalışmak olduğu aşikâr idi. Garbe doğru yapılan bu hareket, belli başlı iki teşkil halinde idare edilmektedir. Çünkü perşembe günü öleden biraz sonra bir mikdar Alman tankını ihtiva eden şimal teşkilî Gambut'un 20 kilometre kadar cenubunda bomba tayyareleri-miz tarafından hücumu uğramıştır.

Bu teşkilî, bîfahare ricatını kesmek için oraya gönderilmiş olan İngiliz zırhlı kuvvetlerinin ağır bir taarruzu ile karşılaşmıştır. İki saat süren şiddetli bir muharebeden sonra düşmanın dağıldığı ve külliye miktarında arabaların garbe doğru Gambut istikametinde uzaklaştığı haber veriliyor.

Bütün muharebe bölgesinde hava kuvvetlerimiz, kara kuvvetlerimizle yardımla muvaffakiyetli keşif faaliyetleri göstermişlerdir.

Eladem'in şimalinde ve şimal batısında düşmanın büyük tahşit topluluklarına hücum edilmiş, bunlara karşı açılan mitralyöz ateşinin çok memnuniyetli mucip neticeler verdiği görülmüştür.

Sovyet tebliği

Moekova 28 (A.A.) — Sovyet ögle tebliği: 27 soneğrin gecesi, kitalarımız bütün cephelede düşmanla karşılaşmışlardır.

Cenup cephesinde hareket yapan tayyarelerimiz, bir gün içinde 10 Alman tankı, 300 den fazla kamyon, mühimmat, harp malzemesi yüklü 90 araba, 9 sahra topu tahrip etmişler, 1000 den fazla düşman asker ve su-baycı öldürmüşlerdir.

İtalyan tebliği

Roma 28 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 544 numaralı tebliği: Şimali Afrikada dün şafaktan evvel tekrar başlayan Marmarika meydan muharebesi gece geç vakte kadar fasulasız ve büyük bir şiddetle devam etmiştir. Gerek Sollum'da, gerek Tobruk'ta her iki taraf toplamı bilhassa faaliyetler göstermişler ve karşılıklı çok şiddetli ateş açmışlardır.

Merkez kesiminde ve Kapuzzo kalesi çevresinde zırhlı birliklerle piyade kitaları arasında şiddetli taarruzlar ve mukabil taarruzlar olmuştur. Bu hareket neticesinde düşman asker ve zırhlı vasıtalar bakımından mühim kayıplara maruz kalmıştır. Buna mukabil, mihrer kuvvetlerinin uğradıkları ziyat, vahim değildir. Alman düşman esirlerinin adedi daha artmıştır. Tobrukta 3 düşman tayyaresi, alevler içinde düşürülmüştür. Savona tümeni de 4 üncü bir tayyare düşürmüştür. Aynı günkü hareketin inkısafla İtalyan ve Alman hava teşkilatları müessir surette yardım etmişlerdir.

25/26 soneğrin gecesi, düşman tayyareleri Derne'yi bombalamışlardır.

Napoliye hava akını

İtalyan tebliğine göre maddî hasar mühimdir

Roma 28 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 544 numaralı tebliğinden: Bu gece, İngiliz tayyareleri Napoli üzerinde bir akın yapmışlar, tayyare karışkoyma topçusunun ve avcı tayyarelerinin şiddetli ateşle karşılaşmışlardır. Maddî hasarat mühimdir. Bir iki ufak yangın çıkmışsa da çabuk söndürülmüştür. Ahali arasında 5 yaralı vardır. Tayyare karışkoyma topçusu 2 tayyareyi alevler içinde düşürmüştür. Denizaltı karışkoyma vasıtalarımız Akdenizde 3 düşman denizaltı gemisini batırmışlardır.

Akdenizde bir İngiliz denizaltısı batırıldı

Berlin 28 (A.A.) — D. N. B.: İtalyan denizaltı avcılar 27 soneğrinde Akdenizde bir İngiliz denizaltısına raslanmış ve batırmışlardır.

Gondar garnizonu teslim oldu

Mahalli İtalyan kumandanı muhasamatın tatili emrini verdi

Roma 28 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 544 numaralı tebliğinden: Şarkî Afrika'da geçen günler zarfında yapılan bazırlık hareketlerinden sonra düşman, dün sabah saat 4 e doğru esasen her taraftan hücumu maruz bulunan Gondar kasabasına taarruz etmiştir. Müdafaaı icap eden surun genişliğine nispetle sayı az olan efadımız, bazı müstemlele birliklerinin zaaf göstermelerine ve kesif kara ve hava bombardımanlarına karşı daha az mukavim olmalarına rağmen, öğleden sonraya kadar her mevzii ayrı ayrı inatla müdafaa ederek çarpışmışlar, hattâ düşman müteaddid zırhlı vesaitle şehre girmeğe muvaffak olduktan sonra da savaşa devam etmişlerdir. Mukavemeti idame için elzem olan her türlü vesait tükendiğinden ve İtalyan ve yerli ahaliyi ölümlerine maruz bırakmamak için bölge başkumandanı, saat 14 te muhasamatın tatilini emretmiştir. Gondar'ın yaralı muharipleri vatanın kendilerine tevdi ettiği ağır vazifeyi şerefle ve tamamen ifa etmişlerdir.

Kaledeki İtalyan kuvveti

Nairobi 28 (A.A.) — Bugünkü cuma günü neşredilen resmi tebliği: 27 soneğrin akşamı, Gondar kumandanı, kaleyi kitalarımıza teslim etmiştir. Bu suretle düşmanın altı aydanberi müdafaa ettiği Şarkî Afrikadaki son kale de düşmüştür.

Alman esirler ve ganimet hakkındaki henüz tafsilât mevcut olmamakla beraber, kale müdafileri mevcudunun 10.000 den fazla olduğu, bunların en az yarısının İtalyanlardan müteşkil bulunduğu ve kalede 50 top mevcut olduğu zannedilmektedir.

Gondarın zaptı, hava kuvvetlerinin Şarkî Afrikada idare ettikleri ve İtalyan hava kuvvetlerinin tamamen tahribi gibi bir netice aldıkları muharebenin büyük bir muvaffakiyetle nihayet bulduğunu gösterir.

Amerikanın tayyare imalatı artıyor

Newyork 26 (A.A.) — Aviation Magazin mecmuası Amerikanın halen ayda iki binden fazla harp tayyaresi inşa etmekte olduğunu ve haziran 1942 ye doğru ayda 3.500 tayyare imâl edecek bir vaziyette bulunacağını yazmaktadır.

Uzakşarkta harbin önüne geçilecek

(Baştarafı 1 inci sahifede)

âmilier elân mevcuttur. Japonya, Çinde harbe girmiştir. Birleşik Amerika ise Avrupa harbine gitgide daha fazla dalmaktadır. Her ikisi de genlerinde ikinci bir cephenin açılmasını bertaraf etmek arzusunda dırlar.

Diğer taraftan burada kaydedil-diğne göre, Londradan ve Canberra'dan gelen tefsirler, Vasingtonun tefsirlerinden çok daha nikbindir. Ve bu tefsirlerde İngilizlerin muhakkak surette içine sürüklenecikleri ve Anglo Sakson kuvvetleri-nin Almanyaya karşı toplu bir hale getirmelerine mâni olacak bir harbi bertaraf etmek arzusu hissedilmektedir.

Şu cihet de belirtilmektedir ki, son saatler zarfında bir bedbinlik yaratan haberler Tokyo, Vasington hükûmetiyle yakından temasta bulunan kaynaklardan gelmekle beraber, mesuliyeti bu hükûmetler tarafından kabul edilmiş haberler değildir. Müzakereler, resmi şekilde eskisi kadar mutlak bir ketumiyetle devam etmektedir.

Uzlaşma imkânı yok mu?

Vasington 28 (A.A.) — Associated Press'in salâhiyeti bir men-badan öğrendiğine göre, Birleşik Amerika hükûmeti Çin meselesi üzerinde Japonya ile her hangi bir uzlaşma imkânını derpç etmekle-tir ve yalnız büyük Okyanusta sefer eden ticaret gemilerini silâhlandırmak icaklarını aramakla meşgul bulunmaktadır.

Asker ailelerine yeni yardım tahsisatı

Şimdilik hiç bir tramvay hattının kaldırılması düşünülmemiştir

İstanbul Umumi Meclisi dün saat 15 de birinci reis vekili B. Faruki Dereli'nin riyaseti altında toplanmıştır. Sabık zaptın okunarak aynen kabulünden sonra asker ailelerine yapılan yardımlar hakkında riyaset makamının müstaceliyet karatile müzakeresini istediğini bir takriz okunmuştur. Bu takdirde asker ailelerine yardım için mevcut mevzuat dahilinde yapılan tahsisâtın ayda ancak 158 bin liraya balığ olduğu zikredilmektedir. Halbuki İstanbul Belediyesi son aylar zarfında 17 bin asker ailesi dahilinde bulunan 140 bin nüfusa 227 bin liralık yardım yapmak mecburiyetinde kalmıştır. Bu itibarla asker ailelerine yapılacak yardımlar için her ay Belediye bütçesinden 70 bin liralık bir yardım yapılması zarurî görülmektedir.

Riyaset makamının bu teklifi tedkik olunmak üzere kavanin encümine havale olunmuş ve müteakiben ruznamenin müzakeresine geçilmiştir.

İstanbul Belediyesi Eleştirik, Tramvay, Tünel Umumi Müdürlüğü'nün 1942 yılı bütçe ve kadroları hakkında riyaset divanı ve bütçe encümeni mazbataları okunmuştur. Mazbataların münakaşası esnasında söz alan Tramvay, Elektrik ve Tünel İşletmeleri Umumi Müdürü B. Hulki Eren bazı hatların ilgası hakkında Meclis âzası tarafından sorulan suallere cevap vererek demiştir ki:

— Şimdilik hiç bir hattın ilgası mevzuabası değildir. Yalnız encümenlerde yapılan müzakereler esnasında, bugünkü izdiham karşısında bazı hatların ilga edilemeyeceği soruldu. Biz de böyle bir zaruret karşısında kalmışız takdirde ilk olarak ilgası düşünülen hatlar şehre vapur veya tren servisleriyle bağlı bulunan Bebek - Eminönü ve Yedikule - Sirkeci hatları olacaktır. Fakat temenni ediyorsunuz ki böyle bir zaruret karşısında kalmış olamayalım.

Kadro meselesine gelince, idare kadroya bir kaç yeni memur ilavesini istiyor. Bu bugünkü zaruret ve ihtiyaçların icabatındandır. Tramvay, Tünel ve Elektrik Umumi Müdürlüğü gibi muazzam bir kadro içinde bir kaç memurun alınması ne teklifâtın değiştirilmesini ne de gerçiletilmesini ifade eder.

Bazı hatların ilgası hakkında beyanatta bulunan Vafi ve Belediye reisi Doktor B. Lütfi Kırdar'ın böyle bir zaruret basılı olduğu takdirde vapur ve tren idareleriyle konuşulacağını ve halkın münakale noktasından müşkülata maruz bırakılmayacağını söylemiştir.

Müteakiben İstanbul Tramvay, Elektrik ve Tünel İşletmeleri Umumi Müdürlüğü'nün 1942 yılı bütçesi ve bu bütçe kararname'si madde madde okunarak kabul olunmuştur.

Ruznamenin son maddesini teşkil eden Sular idaresi 1942 yılı bütçesi müzakerelerine mürafipler raporunun henüz yetiştirilmemesi yüzünden bugüne tevhir olunmuş ve Meclis bu sabah saat 10 da toplanmak üzere dağılmıştır.

İngiliz sporcular

Ankara 28 (Telefonla) — Yarın Ankara muhtelitile ilk maçını yapacak olan İngiliz sporcuları bugün saat 10 da Ulus meydanına gelerek Zafer anıtına bir çelenk koymuşlardır.

Bekârlık vergisi

Kanunî teklif encümenlerde tedkik ediliyor

Yozgad mebusu B. Sırrı İçözün bekârlık vergisinin ihdası için Millet Meclisine bir kanun teklifinde bulunduğu vaktile yazılmıştı. Bu teklif Maîlye ve Sıhhiye encümenlerinden geçmiş, şimdî Dahiliye encümeninde tedkik edilmekte bulunmaktadır.

Projele köylü, şehir veya kasabalı dırlar, evlenmeğe mâni derecede malî oldukları sibiye heyetinden tasdik edilmiş raporla sabit olanlar müstesna, askerlik mükellefiyetini yapmış her bekâr erkek, on yedi yaşını bitirmiş her bekâr kadının vergiye tâbi tutulması teklif edilmektedir.

Libyada kullanılan yeni bir mayn

Londra 28 (A.A.) — Londra gazeteleri, Libyada kullanılan yeni tip bir maynı müteaddit fotoğraflarını neşrediyorlar. Bu mayn, gizli bir yangın maynı olup aynı zamanda hem tanka hasar vermekte, hem de onu tutuşturmakta. İnfalâkı müteakilen son derece şiddetli hararat negreden bir alev husule gelmekte ve duman dağılıncı, yangın bir tankın iskeletinden başka qıtada bir şey görülmemektedir.

Mersin deniz lisesinde

Okulu bitirenlerin diplomaları Başvekil B. Refik Saydam tarafından tevzi edildi

Mersin 28 (A.A.) — Deniz lisesini bitiren talebenin diploma tevzi töreni bugün Mersin Deniz Harp okulunda yapılmıştır. Bu törende Başvekil Doktor B. Refik Saydam hazır bulunmuş ve liseyi bitirenlere diplomalarını kendisi vermiştir.

İngiliz sporcular

Ankara 28 (Telefonla) — Yarın Ankara muhtelitile ilk maçını yapacak olan İngiliz sporcuları bugün saat 10 da Ulus meydanına gelerek Zafer anıtına bir çelenk koymuşlardır.

Talebe yurdu

Parti genel sekreteri «Hiç bir fedakârlığı esirgemiyeceğiz» diyor

Ankara 28 (Telefonla) — Bugün saat 13,30 da Cümhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Erzurum mebusu Doktor B. Fikri Tuzer tarafından kabul edildi. Kendilerinden bugün gazetelerde intişar eden letanbulda 350 yataklık bir talebe yurdunun açılması hakkında malûmat rica ettim. B. Fikri Tuzer şu imzatta bulundu:

«Cümhuriyet Halk Partisi her vakit olduğu gibi, bugün ve yarın da muhtaç talebede azami yardım etmek kararındadır. İstanbulda yer bulmak imkânı olsaydı bugün açılacağı ilân edilen 350 yataklık yurd yerine 500 yataklık bir yurd açacaktık. Çalışkan talebeden zaman, mekân ve imkân dahilinde hiç bir yardımımızı esirgemeyeceğiz karar verdik. Bu yardımı yalnız İstanbul talebesine değil bütün yurda teşmil edeceğiz. Netekim bu sene Denizlide 200 yataklık bir yurd açtık. Ayrıca İzmir Sanat okullarında otuz bir talebemiz daha vardır.

Okyanusta Amerikan gemileri

Hali hazır vaziyet karşısında bu gemilerin silâhlandırılmıyacağı bildirildi

Vasington 28 (A.A.) — Halihazır şartları yüzünden, Büyük Okyanusta ki Birleşik Amerika ticaret gemilerinin silâhlandırılmıyacağı, Beyaz sarayda bildirilmiştir.

Halihazır şartlarının ne kadar zaman devam edeceği, matbuat konferansında reis Rooseveltin sorulmuş. Mumailiyh, Tokio'nun bu meseleye daha iyi cevap verecek mevkiide olduğunu söylemiştir.

Reis Roosevelt, Japonya ile yapılan müzakerelerin kesilmediğini fakat Japonya vaziyetinin salı gününden evvel kendisini Warmspringden avdetle le-bar edebileceğini ilâve eylemiştir.

B. Roosevelt, İspanya, Portekiz ve buraya yatan adalara ve merkeste ve cenubi Amerikaya giden Birleşik Amerika ticaret gemilerinin silâhlandırılmıyacağını bildirmiştir.

B. Roosevelt'in istirahatı

Newyork 28 (A.A.) — Reis Roosevelt, bir kaç gün Warmspring'de istirahat etmek niyetindedir. Çarşamba günü Vasington'a dönecektir.

Siyam harp hazırlığı yapıyor

Bangkok 28 (A.A.) — Siyam meclisi müdafaa nazırığı tarafından tesbit edilen ve Siyamın müdafaaına dair olan kanun, projesini kabul etmiştir. Müdafaa Nazırının verdiği izahata göre kanun hükûmete harp hazırlığı yapmak ve her türlü ihtimale karşı koymak üzere gereken tedbirleri almak salâhiyetini vermektedir.

B. Litvinof Singapurda

Singapur 28 (A.A.) — Litvinof, buraya vasil olmuştur.

Ücretli iş mükellefiyeti

Kararname dünden itibaren meriyete girdi

Ankara 28 (Telefonla) — Linyit istihsalini memleketin ihtiyaçlarını temine kâfi derecede bulundurmamak gayesiyle Etibank garp Linyitleri işletmesi tarafından çalıştırılan Soma, Değirmisaz ve Tavşanlı Linyit havzalarında Milli Korunma kanununa müsteniden ücretli iş mükellefiyeti tesis edilmiştir. İş mükellefiyeti Kütahya, Manisa ve Balıkesir vilâyetleri ahalisinden madden işlerinde az çok çalışmış olan ve bu işlerde çalışmağı âdet edinmiş ailelere mensup olup çalışma yaşına gelmiş bulunan veya hiç bir işle meşgul olmayanlarla diğer vilâyetler halkından madden işlerinde mesai ve bilgilerinden istifade edilecek itissas erbabı; sanatkâr ve işçi bilûmun vatandaşlara tatbik olunacaktır. Bu kararname bugünden itibaren meriyete girmiştir.

Üçüncü iddia: — Şişe ve cam fabrikası lüzumlu eşıya tercihan, lüzumsuz olanlarını, pek zarurî olmayanlarını, fakat kendisi için kâr temin edenlerini imal etmek-tir.

Cevap: İstihsal vaziyetimiz ve fiatlarımız bu iddianın da tamamen hilâfındır. Bir müddettenberi fabrikamız tiplerde tenervile giden çeşitleri tahdid etmiş ve en zarurî züccaciye eşyasını imale ko-yulmuştur. Hattâ bazı tiplerde zararları ihtiyar olmuştur. 938 - 939 senesi fiatlarımız nazarın, tatbik ettiğimiz zarurî zamlar, henüz ancak % 15 radesinde-dir. Bu zam, bütün prodüksiyonu-muza teğmil edildince henüz % 5 vasatısını aşmamaktadır.

Yahudi meselesi

Komünistliğe karşı koyma paktına dahil devletler vaziyet alacaklar

Berlin 28 (A.A.) — Bugün Ba-san toplantısında komünistliğe karşı koyma hareketi çerçevesi içinde umumî bir tarzda yahudi meselesinin de halledilip edilemeyeceği hakkında bir sual sorulmuştur. Bu suale aşağıdaki cevap verilmiştir: «Şu fikir ileri sürülebilir ki komünistliğe karşıkoyma paktına dahil bütün devletler ergeç su veya bu şekilde yahudi meselesi karşısında vaziyet alacaklardır.»

Amerikada grev tehlikesi

Vasington 28 (A.A.) — O.F.I.: Demiryollarının idari personelinin dahil bulunduğu sendikaların müdafaa komitesi, yemiyelerin arttırılması için on gündenberi cereyan eden müzakere için bir netice vermediği için bugün veya yarın grev ilân etmeğe karar verdiği bildirilmiştir. Greve 90.000 kişi kadar istira-k edecektir.

Kısa mülakatlar

Şişe ve cam istihsalımız ne vaziyette?

Memleketimizdeki şişe ve cam istihsalına dair gazetelerde muhtelif yasalar intişar etti. Bunlar hakkında alâkadarlardan şu malûmatı aldım:

Birinci iddia: — İhtisalar idaresi, mübayaalarla kimsen müstemel şişeyi tercih eder de yeni şişe talebini tahdid eylemse, şişe ve cam fabrikasının istihsal kudreti diğer eşyanın ve bilhassa piyasadaki ve memleketin ağırlı hissedilen züccaciye eşyasının imalini-ne hasredebilir ve bir sıkıntı zail olur.

Cevap: Her yerde olduğu gibi, fabrikamızda da şişe imal eden cihaz ve hattâ fırınlarla, züccaciye eşyası imal eden cihaz ve fırınlar arasında münasebet yoktur. Ayvılık, yalnız şişe ve fırın bakımından değil, şişe ve imalei bakımından da mevcuttur. Her iki zümrenin işçileri ancak hususi ve şürekli hazırlanmlarla yetiştirilir. Bir zümrede istihsalın artması veya azalması diğer zümrede istihsalın azalmasına veya çoğalmasına yekten tesir edemez ve imkân da bırakamaz.

Züccaciye istihsal hacmimiz, eskisine nazaran, tabiatile bir miktar küçülmüştür. Zamanla bu boşluk telâfi edilecektir. Buna uğraşmaktadırlar.

İkinci iddia: — Memlekette züccaciye eşyası darlığına âmil olan başlıca sebep, şişe ve cam fabrikasının mahdud kimselerden büyük miktarlarda sipariş kabul etmesi ve mamûllerini de bu mahdud siparişlerle verip başka talepleri reddetmesi, bunları gereğince karşılayacak vaziyette bulunmamasıdır.

Cevap: 2 - 3 senedenberi fabrika satışları miktarı itibarile ve eskisine nazaran çok parçalanmıştır. Fabrikamız züccaciye istihsal kapasitesini beş on kışlaye hasetmiş olmak gibi bir vaziyet yoktur.

Bir kaç sene evvel hemen hemen aynı istihsal miktarı için 150 - 170 i tevavüz etmeyen müşteriler ve fatura adedi, 939 - 940 senelerinde 300 - 350 ye çıkmış ve son aylarda da 600 ü tevavüz etmiştir. Anadolu müşterilerile vasıtasız temaslarımız ziyadesiyle çoğalmıştır. Fabrikamız İstanbul seyyar pazar satıcılarına bile doğrudan doğruya mal satabilmizdir.

Piyasanın züccaciye ihtiyacını, bütün çeşitlerle fabrikamız esasen ötedenberi tamamille karşılamıyordu. Bu ihtiyacın bir kısmını ithalatı tabirini ediyordu. Bugün ortalıkta hakikaten bir nedret varsa, bunu ithalatın ve bu yolla temin edilmemiş olan çeşitli stokların azalmasına atfetmek kabildir.

Üçüncü iddia: — Şişe ve cam fabrikası lüzumlu eşıya tercihan, lüzumsuz olanlarını, pek zarurî olmayanlarını, fakat kendisi için kâr temin edenlerini imal etmek-tir.

Cevap: İstihsal vaziyetimiz ve fiatlarımız bu iddianın da tamamen hilâfındır. Bir müddettenberi fabrikamız tiplerde tenervile giden çeşitleri tahdid etmiş ve en zarurî züccaciye eşyasını imale ko-yulmuştur. Hattâ bazı tiplerde zararları ihtiyar olmuştur. 938 - 939 senesi fiatlarımız nazarın, tatbik ettiğimiz zarurî zamlar, henüz ancak % 15 radesinde-dir. Bu zam, bütün prodüksiyonu-muza teğmil edildince henüz % 5 vasatısını aşmamaktadır.

Akdenizde

İngilizler son 28 günde 41 Alman gemisi batırdılar

Londra 28 (A.A.) — Salâhiyetli bir kaynaktan haber alındığına göre, soneğrin ayının başındanberi İngiliz donanması ve deniz tayyareleri Akdenizde 24 düşman gemisi batırmışlardır. 4 düşman gemisinin daha batırılmış olması kuvvetle muhtemeldir. 12 gemiye de isabetler olmuştur. Bu suretle Akdenizde batırılan düşman gemilerinin sayısı soneğrin ayında 41 gemiye balığ olmaktadır. Tekmil ilkteğrin ayı zarfında batan gemilerin sayısı ise, 27 idi.

Koulata - Demirhisar yolu

Sofya 28 (A.A.) — Son günlerde ilhak edilen Trakiya topraklarını eski Bulgar hududuna bağlayan Demirhisar - Koulata demiryolunun açılış merasimi yapılacaktır. Üç ayda imal edilen bu yeni hatın uzunluğu 16 kilometredir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

**Alından öpmek için
hasretle beklediğimiz
mütercim**

Manzum tercümelere dair bir fikrin etrafta alaka uyandırdığını, gerek matbuat sahifelerinden, gerek aldığımız mektuplardan anladım. Gayabi bir dostum, Ankaradan, M. M. imzasıyla, şöyle yazıyor:

Bay Ahmed Muhibin Baudelaire'den yaptığı tercüme ile fransızca metni okudum. Bazı noktalara işaret etmek isterim:

1: Fransızca metnin birinci satırı sonunda (tercümenin birinci satırı sonunda olduğu gibi) bir nida işareti değil, bir virgül vardır, zira cümle devam etmekte ve 'loin, loin' ile nihayetlenmektedir. Binaenaleyh, tercümesi şöyle olmalıdır: «Götür beni vagon, kaçır beni gemi, uzağa, uzağa...» Türkçede «Beni kaçır uzak» denir mi?

2: «Là la boue est faite de nos pleurs» ün en doğru tercümesi: «Burada çamur göz yaşlarımızdan yururulmuştur» dur.

3: «Douleur» kelimesi «dert» diye tercüme edilmiştir. «Douleur» fransızcada «ızdırıp, sancı, ağrı» mânâsına gelebilir; lakin «dert» mânâsına asla gelmez.

4: Fransızca metnin birinci satırı sonunda (tercümenin birinci satırı sonunda olduğu gibi) bir nokta değil, bir virgül vardır, zira cümlelerin mânâsı beşinci satırda tamamlanmaktadır. Bundan başka, tercümeye «öte» yanlış. «Öteye» olmalıdır. Tercümenin aslındaki tertibi muhafaza edersek, doğru şekil şudur: «Azaptan, cürümden, ızdırıp, öteye» götür beni vagon, kaçır beni gemi.»

Bu tenkidim, gayretkeşlik maksadıyla değil, takdirle lâyık bir gayretin bu gibi ufak pürüzlerle öslenmemesi içindir.

Karimin fikrine ancak ihtirazi kayıtlarla iştirak edebilirim. Çünkü en dakik manzum tercümelere bile aslı metinden ve nesir mantığından bu kadar uzak fermalalar bulunur.

Fakat benim burada aıl temas etmek istediğim başka bir noktadır. Gerçi tehlikeli ve — heyhat — kötü çıkar açarsa zararlı bir nokta! Biz şimdiye kadar tercümelere «etamiyle türkçeleştirmek» işini beceremedik de, nazariye itibarıyla ile öylesini aradık ve beğendik. Meselâ, Yunan ilâhelerini Kadıköylü kütü bayanlar tarzında vicur Kuşdili ağzı konuşturabilecek, yahut da Hamlet'i Aksaraylı bir delibozuk tarzında saçmasapan söyletecek bir mütercimle karşılaşsak:

— Hah, bravo! Aradığımız sendin... Elhamdülillah kavuştuk! — diye boynuna sarılacağız, yanaklarını şapır şupur öpeceğiz.

Nitekim, benim Averçenko tercümelerim, sırf mübalağalı bir adaptasyon olmaları bakımından hoş görülmemiş. Fakat diyelim ki onlara o tarz giderdik. Zira mizah yazıydı. Rasoutin'i tercüme ettiğim sırada da Ali Naci Karacan üstadımız: «Nedir bu yaptığın? Steplerden gelmiş rus keşifini on sekizinci asrın Feyazid imanı tarzında konuşturuyorsun!» demişti. İtirazında da haklıydı.

Filhakika, bazı tercümelere, şu konuşturduğumuz türk dilinin özüne çok yaklaştırmak bedii noktadan ziyad. Fakat bazılarında da «ekso-tizm» dedikleri o «yabancılaşma» ni belirtmek doğrudur. Leconte de Lisle, fransızcada fransız gustosıyla telifler vücudta getiren bir şair olduğu halde, ilk Çağ klâsiklerini çevirirken «okuyanlar» da çok eski bir lisane ve çok eski bir medeniyetin manevi âlemini düşünürcecek bir söz tertibi kullanmış. Bizde de, kitabı mukaddes tercümelere aynı yüksek zevkin ve doğru düşünmenin mahsulüdür. Ahme Cevad Emre'nin Odisse tercümesinde, keza, «arkaiik türkçe» düşüncesi hâkim olmuştur. Bu misal-

Millî Şefin heykeli

B. Prost İmar müdürlüğünün projesini tedkik etti

Taksimdeki eski Taksim kışlası arsasında İnönü gezisine rekedilecek Millî Şef İsmet İnönü'nün heykeli hakkında Belediye İmar müdürlüğü tarafından bir proje hazırlanmıştır. Bu proje, dün şehircilik mütehassısı B. Prost tarafından tedkik edilmiştir.

B. Prost heykelin gezi yerinin ehemmiyeti ve Millî Şefimizin şerefine mütehasip bir ihtilafında olmasına bilhassa dikkat ettiğinden İmar müdürlüğünün heykeli vermek tasavvurunda bulunduğu yükseklik, şehircilik mütehassısı tarafından tasvip edilmiştir.

Heykelin projesi pazartesi günü Vall ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdarın reisliğinde İmar müdürü B. Hüsnü Keseroğlu, B. Prost ve mimar B. Rükneddin tarafından tedkik edilecektir.

Zahire ve hububat birliği

Şehrimizdeki zahire ve hububat tacirleri, aralarında toplanarak bir (zahire ve hububat birliği) kurmağa karar vermiştir. Teşekküle bütün Türk zahire ve hububat firmaları dahil olmaktadır.

Tacirler, bu birliğin kurullarına biran evvel faaliyete geçmesini temin maksadıyla bir de komite seçmişlerdir. Komite mintaka ticaret müdürünü ziyaret ederek teşekkülün gayesi etrafında ihlasat vermiştir. Birlik, tacirlerin hususi vaziyetlerine ve firmaların manevi şahsiyetlerine hâlet getirecek, yalnız fiatleri tanzim ve dış piyasaların taleplerini organize edecektir.

Pasta, bôrek satışı yarın dan itibaren yasak

Bugday unundan imalî yasak edilen maddelere aîd kararnamenin vilâyete tebliğ edildiğinden ve meriyet mevkiine girdiğinden yazmıştı. 28/11/1941 tarihinde vilâyete tebliğ olunan kararnamenin metni şudur:

1 — Bugday unundan ekmek, francala, makarna, şehriye, makarna, bisküvi ve simitten gayri maddelerin yapılması, satılması ve istihsalı menudur.

2 — Yapılmaları, satılmaları ve istihlak olunmaları menedilmiş olan pasta, kek, sandviç, poğça, yufka, çörek, bôrek, tatlı ve emsali unlu maddeleri imal eden eşhas ve müesseseler mahallî kaymakamlıklara birer beyanname ile müracaat ederek ellerinde bulunan un miktarını derhal bildirmeğe mecburdurlar.

3 — Bugünden itibaren ikinci maddede ki nesnelerin imali menudur.

4 — İkinci maddedeki mevaddın satılması da 30/11/1941 pazra gününden itibaren menolunmuştur.

lerde olduğu gibi, bir Shakespeare, bir Tagor, bir Hafız müterciminden yahut uzak zaman ve mekânlarda yaşamış diğer müelliflerin mütercimlerinden 1941 ötesi ultra-modern türkçeye riayetden ziyade, biraz gerilik türkçeyle yazmaları beklenir. Keza, biraz da orijinaldeki dilin havasını vermeleri caizdir. Çünkü nihayet Homeros yunanlı, Baudelaire fransızdır. Onların tercümelerini okuyacağız.

Lâkin yukarıda dokunduğum tehlikeler işte burada başgösteriyor: Aman dikkat! Bütün bunları türkçede okuyacağız! Onun için, bütün bu fantezileri yapabilmek salâhiyetini kendinde gören mütercim, her şeyden evvel, türkçeyi iyi bilen, iyi yazan insan olmalıdır. Hâleleri Kadıköylü bayan gibi, Hamlet'i Aksaraylı delibozuk gibi konuşturabilecek; o iktidarda olacak; fakat bunlarla artık tatmin edilemeyecek başka sadalar, başka edalar arıyacak... Alından öpeceğimiz sanatkar mütercim odur.

(Vâ - Nû)

Kapalıçarşı içinde mektep!..

Kuleye şu haber verildi:

**"Yangın var zannetmeyiniz...
Sadece aşure pişireceğiz!.."**

Geceleri çarşının damı üzerinde devriye gezen bekçiler...

Birçoklarımız hayatımızı tiyatro seyrederek geçiriyoruz. Tiyatro nasıl seyredilir? Biletinizi alırsınız, bir salona girer ve bir koltuğa otursunuz. Zamanı gelince perde açılır, piyes başlar. Önünüzde bir vaka, ya bir aşk, ya bir cinayet, ya içtimai bir hâdise geçer. Ya güler, ya ağlar, yahut da sadece ibretle seyredersiniz. Sonra perde kapanır ve siz salondan çıkarsınız. Yani tiyatro rejisörü tarafından size gösterilmek istenen şeyle iktifa edersiniz. Halbuki tiyatroun bir de kulis arkası vardır ki 30-40 sene mütemadiyen tiyatroya gittiğiniz halde onu bilmezsiniz.

Hayatın da bir kulis ve bunun arkasında bir takım faaliyeti olduğu muhakkak. Lâkin ekserimiz bu hayat kulisinin arkasına bir göz atmağı bile aklımıza getirmemişizdir. Meselâ bir İstanbullu hayatının sonuna kadar kapalı çarşı denilen yerden belki binlerce hattâ on binlerce defa geçer. Ve kapalı çarşısı iyice bildiğini zannederek, Halbuki ne münasibet? Bu meşhur ve tarihî çarşının öyle bir kulis arkası vardır ki bizim için tamamiyle meçul bir âlemdir.

Meselâ bir gece yarısı Kapalıçarşı; Cevahirler sokağı, Halıcılar caddesi, Antikacıları, Gümüşçüleri ve daha böyle karmakarışık yüzlerce dehlizi, koridoru ile nasıldır?

Buranın bazı esnafı arasında yüzlerce senedenberi sürüp giden öyle dikkate şayan âdetler vardır ki, insanı derin bir hayrete düşürür. Dünün ve bugünün hayatını tedkik edecek gelecek nesillere maalesef çok az malzeme bırakıyoruz. Ben kendi hesabıma bugünkü yaşayışımızı meşhur yerleri, maruf simaları ve her türlü safahatı ile en ince teferrüatına kadar, hem de bol bol yazılmasına tarafatım.

Yakında caddeleri asfalt olarak yapılacak ve çehresinin asrileştirilmesini istediğimiz tarih, emekler Kapalıçarşısı ile alalım. Yıllardanberi çarşı ve oranın esnaf teşkilâtile uğraşan pek nazik bir zat beni derin bilgisi ile bu lâbirent içinde doladırdı ve hâlâ devam eden bazı şayanı dikkat esnaf âdetleri, çarşının kulis arkası hayatı hakkında pek meraklı malûmat verdi...

Geceleri Kapalıçarşı nasıl bir âlemdir?

— Kapalıçarşının gece halini kimse bilmez. Bütün çarşıda beş büyük mahalle ve birçok sokaklar vardır. Dükkânların adedi 2000 kadardır. Bunlardan 1600 ü dolu, 400 ü boşdur. Son zamanlara kadar Kapalıçarşıda boş dükkânların adedi gün geçtikçe artıyordu. Hatta birçokları «Kapalıçarşısı ölüyor» diyorlardı. Halbuki son zamanlarda esnaf arasında çarşıya karşı rağbet daha artmıştır. Dışarıdan gelip boş dükkânları tutanlar fazla değildir. Meselâ çarşı içinde her türlü esnaf bulunduğu halde baharatçılar yoktu. Mısırcarşısının tahliyesi üzerine bu esnafın bir kısmı da Kapalıçarşıya gelmişlerdir. Şimdi bizim eski boş dükkânlarımızın arasında yeni açılmış baharatçı mağazalarına da rasgelebilirsiniz. 2000 dükkânlık, beş mahallelik ve çeşit çeşit mallarla dolu bir çarşıyı geceleri muhafaza etmek hakiki bir meseledir.

Çarşının yirmi bekçisi vardır. Akşam olunca bunlar 23 den fazla kapıyı birer birer kapar ve sürmelerler. Çarşının kapıları hakkında herkes birşey söyler. Kimi 23 der, kimi 25 se çıkarır. Lâkin bunlara civardaki hanlara açılan ve battal edilen kapılar dahil değildir. Bütün kapılar kapandıktan sonra nöbetler başlar. Yirmi bekçinin bir kısmı ikeride, bir kısmı da çarşı-

nın damı üstünde nöbet tutarlar. Etrafta acalıp bir manzara ve garip bir koku hemen bekçilerin nazarı dikkatini celbeder. Yangın mı? Hırsız mı? Her tarafa bu şüphelerle bakılır... Dandakiler de devriye gezerler. Ve gene dam üstünde bulunan kulübelorinden etrafı gözlerler. İkeride ise muayyen yerlerde elektrikler yanar...

— Buna rağmen hiç bir vaka oldu mu?

— Çarşının inzibati pek iyidir. Senelerce hemen hiç bir vaka çıkmış değildir. Yalnız cürekâr bir çocuk, bundan birkaç sene evvel, çarşının bir köşesine saklanmış, bütün kapılar kapandıktan sonra faaliyete geçmiş... Lâkin sabahleyin bekçiler onu yakaladılar...

Üç geki odunla pişirilen aşure...

Bu sırada yorgancılar ve mobilyeciler kısmına gelmiştik. Çarşı teşkilâtine yıllardanberi meşgul olan muhatapım:

— Yorgancılar ve mobilyeciler çarşının en dikkate şayan esnaf zümresinden biridir. Onların 1270 tarihinde kurulmuş pek dikkate şayan teşkilâtı vardır. Bu cemiyet bugüne kadar yaşamıştır ve yaşamaktadır. Yorgancılar, mobilyeciler ve döşemecilerin pek enteresan bir âdetleri vardır. 1270 senesindenberi bu esnaf senede bir keze aşure ziyafeti çekerler... Lâkin nasıl bir ziyafet?... Tasavvur edemezsiniz. Bunu çarşının eskileri şöyle anlatırlar:

(Devamı sahife 7 sütun 3 de)

Karilerimizin mektupları

Erenköy asfalt yolu

Erenköylü bir okuyucumuz yazıyor:

Erenköy İstasyonunu orta caddeye bağlayan asfalt yolda, bir ay evvel tefriş edilen su boruları sebebiyle aşıta kalan taş ve toprak, yolun kenarına ve yolu daraltacak bir şekilde dökülmüş ve hâlâ kaldırılamamıştır.

Gece veya gündüz yoldan geçenler, arabalara yol vermek için kenara çekilmekte ve çamura batmaktadır. Başkaca dahi yağmurlu havalarda kenarlardan akması lâzım gelen sular, bu yığıntılardan dolayı bir takım göçükler husule getirmektedir. Makamı aldının ilgillemesini dilerim.

Güzel bir şoseyi bozan demir tekerlekler

Beşiktaştan İhlamur kasrına giden ve Nüzhetliye caddesi namile anılan birşey caddede tamir edilmiştir.

Civar halkının üzerinde azami titizlik gösterdiği bu caddede son zamanlarda köşkün yanındaki bir çesme yüzünden maalesef bozulmak üzeredir. Figürlerle su taşıyan, demir tekerlekli yüzlerce araba buradan gelip giderken yağmurlu havalarda bu güzel caddeye çamur deryası haline sokarak tahribe kuyulmuşlardır. Bu arabaların diğer bir yoldan geçmelerinin temini için alâkadar makamların tavassutunu dilerim.

N. Özyurt

Bahçeli evler yapılacak

**Ankara kooperatifi
İstanbulda bir şube açtı**

Ankarada bahçeli evler kooperatifi İstanbulda bir şube tesis etmiştir. Kooperatif, Ankarada olduğu gibi kooperatif ortakları namına İstanbulda da muhtelif semtlerde bahçeli evler yapmağa karar vermiştir. Bu maksatla Kartal ile Maltepe arasında ve deniz kenarında yüksek bir tepe teşkil eden Dragos dağı eteğinden Kartala doğru bahçeli evlerden mürekkep bir mahalle kuracaktır. Bu maksatla dağ eteklerinden gerek sahile doğru, gerek tren hattının kara tarafında Kartal eteklerindeki arsalar satın alınmağa başlanmıştır. Yeni mahallenin planı, mütalâası alınmak üzere İstanbul Belediye İmar müdürlüğüne getirilmiştir.

İstanbul Belediyesi, Belediye hududu dahilindeki semtlerin planlarını ikmal ettikten sonra Belediye hududu dışındaki İmar planlarının da tanziminde müşavir suretile hareket edecektir. Bu sahada yapılacak bahçeli mahalle, İstanbul diğer semtleri için bir nümune teşkil edecektir.

Bundan başka Dragos dağında mebzul bir su kaynağı olduğundan bu suyun da dağ tepesinden aşağıya indirilmesine teşebbüs edilecektir.

İhtikâr davaları

**Vekâlet, ihtikâr davalarını
bilançosunu istedi**

Adliye Vekâleti müddelumumiliklere gönderdiği bir tamimde, şimdiye kadar muntakaları dahilinde ne kadar ihtikâr vakasının adliyeye intikal ettiğinin, kaç tanesinin ceza ve kaçının beraetile neticelendiğinin ve esbabı mucibelerinin Vekâlete bildirilmesini istemiştir.

İstanbul müddelumumiliği bu cetveli hazırlamaktadır. Şimdiye kadar İstanbul adliyesine intikal eden davaların miktarı ve mahkeme kararları tesbit edilmiştir. Üsküdar, Bakırköy ve diğer kazalar müddelumumiliklerine de bu hususta emir verilmiştir. Şu günlerde bu muntakalarda vukubulan ihtikâr vakaları da hazırlanacak ve İstanbul müddelumumiliği bunları bir cetvel halinde tanzim ederek Vekâlete gönderecektir.

İki muhtekir mahkûm oldu, ikisi de yakalandı

Kapalıçarşıda manifaturacılık yapan Nuri adında biri mêtresi 215 kuruşa satılması icap eden siyah setenin metresini 275 kuruşa satmışından yakalanıp adliyeye verilmiştir. Aslıye ikinci ceza mahkemesinde Nurlinin yirmi beş lira para cezası ödemesine ve bir hafta müddetle dükkânının kapatılmasına karar verilmiştir.

Galata civarında Muiz adında biri yüksek fiatle ispirto sattığından yakalanmış, ikinci ceza mahkemesinde yirmi beş lira ceza ödemesine ve dükkânının bir hafta kapatılmasına karar verilmiştir.

Gedikpaşada kasap Refet karaman etini yüksek fiatle satmak suçundan, Galatada Necatibey caddesinde tütüncü Ali Ekber fazla fiatle bira satmak suçlarından yakalanarak adliyeye verilmişler, ikisi de mahkemede tevki edilmişlerdir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Alemdar caddesinde oturan İsak adında biri dün köprüden geçerken ayağı kayıp düşmüş, başından tehlikeli surette yaralanmıştır. İsak ifade verebilecek bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

★ Feshane fabrikasında tarak makinelerinde işçi Kemal dün makine kayışını takarken sol eli kayışla çarklar arasına sıkışarak bileğinden kırılmıştır. Kemal hastaneye kaldırılmıştır.

Bir çırpıda

**Büyük bir sahtekâr:
defne dalı!**

Alfred Bernar Nobel eğer insanlara yaptığı gibi, nebatlar için de sulh mükâfatı bırakmış olsaydı muhakkak bunu meşhur defne dalına verirdik.

Nobel sulh mükâfatını alan insanları birer birer göz önüne getirelim: Wilson, Kellog, Norman Davis!...

Bu isimlerin hangisi sulh meselesinde bir defne dalı kadar meşhurdur? İnsanların gözünde çok uzun asırlardanberi sulh bu acayip nebat temsil etmedi mi?.. Sulh meleği denilen efsanevi kızm elinde daima onu görmedik mi?.. Ressamlar o perinin resmini çizereklerken belki dalgınlıkla kanatlarını yapmağı unutabilirlerdi. Fakat elindeki defne dalı?.. Asla!.. Çünkü onsu sulh olmazdı ki!..

Halbuki biz ne masum, görünüşe ne çabuk aldanan, gafil mahluklar mıyız!.. Ve defne dalı o sahte fazileti, yalancı sulhperveliği ile bizi asırlardanberi ne dehşetli surette aldatmış!..

Bakınız bir nebatat mütehasssının yazdığı kitapta okuyarak size defne dalının hususiyetini anlatayım:

Defnenin yapraklarında güzel kokulu bir madde varmış. Bu havada uçan bir esans halinde imiş, icap ederse yağ olarak da toplanmış.

Defnenin kokusunu hissedan insanlar ekseriya et yemek ihtiyacını duyar ve gözlerinin önüne şöyle manzaralar serilmiş: Dört köşe dört köşe doğranmış ve şişlere geçirilmiş balık etleri. Kanlı kanlı biftekler, pizolalar, kızarmış budlar...

Ve işte bunun içindir ki balık ve et kıztarmalarında defne dalının yapraklarını kullanmışız...

Ne buyrulur?.. Öyle bir sulh timsali ki daha kokusunu duyanlarda kanlı kanlı et yemek hırsını uyandırıyor, iştahlarını kabartıyor!.. Ve bir taraftan bu marifetleri yaparak, bir yandan da sulh perisinin avuçları içinde arzı endam ediyor... İki yüzlülük ve sahte bir fazilet bu kadar olur!..

Dahası var. Defnenin marifetleri sadece bunlardan ibaret değildir. Onun doğrudan doğruya bazı cinayetler yaptığını da görüyoruz.

Defne dalının yapraklarından süzilen hamızlar bir takım böcekleri zehirliyerek öldürmüştür...

Görüyorsunuz ya... Sevsinler sulh timsalini!.. Bir taraftan cinayet, bir taraftan sulh!..

Maamafih haspanın yaptıkları burada da bitmiyor. Ondan çıkarılan kokulu bir yağ Avrupada birçok tatılara konulmuş. Fakat zehirli olan bu yağ biraz fazla kaçtı mı? Felâket!.. Şimdiye kadar bu suretle sulh timsalini yağı pek çok insanı zehirlemiş...

Nasıl?.. Fettanlığı, içten pazarlıklı olmanın, sarı saman altında su yürütmenin bu derecesine pes demez misiniz?.. Eğer nebatlarla ahlak aramış olsaydı muhakkak ki şu sulh perisinin eline verecek kadar ileri gittiğimiz defne dalı hemcinslerinin en ahıksız olarak meydana çıkardı. Hatta et yiye ve bunlarla beslenen nebatlardan daha aşağılık bir şey!..

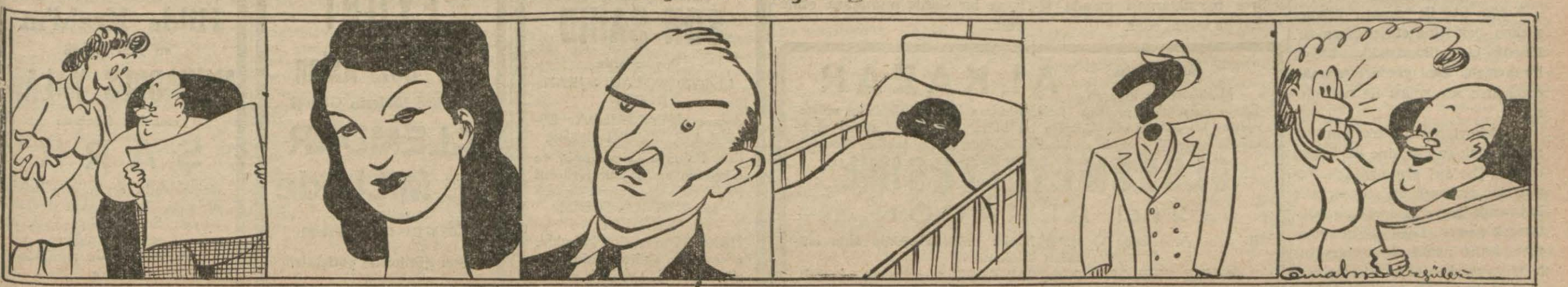
Vaktiyle dünya mikyasında büyük bir edibin bir hikâyesini okumuştum. Bu hikâye etrafa gayet fazilet satan bir adama pek feci bir tarzda yapılan cürmüneşhudu anlatıyordu. Nebatat mütehasssı da defnenin foyalarını meydana çıkardı. İşte ilmin defne dalına yaptığı cürmüneşhud!.. Fakat o uzun yıllar bizim safiyetimize birik altından kimbilir ne kadar gülmüş ve içinden eğlenmiştir.

İşte ben bunun için asırlarca kemdisinden meded umduğumuz, sulh beklediğimiz, bu haini teşhir etmeği bir vazife bildim...

Son bir cümle daha... Bugünlerde büyük muharebelerin olduğu Kırm geniş bir defne memleketi imiş... Buna ne dersiniz?..

Hikmet Feridun Es

Bay Amcaya göre...

— Bu nasıl iş, bir türlü aklım ermedi...
... Anasının yüzü beyaz...
... Babasının yüzü de beyaz...
... Çocuğunki neden kara?...
... Bu işte mutlak bir çapan oğlu var!..
B. A. — Zannetmem amma babası için muhtekir deniyordul!..

EV KADIN MODA

ELLER

Güzel olması için dikkat edilecek noktalar

Ellerin güzel olması için onlara daima meşgul olmak istes. Ev işi ile uğraşmayanlar için bu kolay bir iştir. Geceleri yatarken ve sabahları sürülen bir krem ellerin beyaz ve yumuşak kalmasını temin eder.

Hallbuki ev işle uğraşan, evi silip süpüren, yemek yapmak için sebze yıkıyan, bulaşık yıkayan ellerle bütünü başka bir surette uğraşmak ister.

Tozlu bir iş görüleceği zaman önce elleri sirke yahut limon suyu ile güzelce masaj yapmalı. Bu masaj tozun cilt içine girmesine mani olur.

Sodali su ile bir iş görüldüğü zaman eller sertleşir. Bu gibi elleri yumuşatmak için avuç içine bir miktar tuz almalı ve iki eli birbirine ovuşturmalı.

Daima iş bitince yarım limon içine tırnakları sokarak oyar gibi bir hareket yapmalı, bu tırnakları, temizler beyaz ve şeffaf yapar.

Yemek pişirirken ellerde hasıl olan sebze lekeleri limonla ovulunca çıkar.

Soğan kokusu, amonyaklı ılık su ile yıkanınca, hiç kalmaz.

Balık kokusu, elleri toz hardalla ovaladıktan sonra sabula yıkanınca çıkar. Yahut bir el tasi su içine bir kahve kaşığı oksijenli su ilâve ederek yıkamalı.

Her ne iş görüldürse görüldün geceleri şu kremlerden biri ellere sürülürse, eller daima beyaz ve yumuşak olur.

1 — 65 gram bal, 30 gram dövülmüş ve elenmiş badem tozu, 1 yumurtanın sarısı. Karışarak pomat yapılacaktır.

2 — 25 gram toz halinde sabun 100 gram tatlı badem yağı, 75 gram kolonya. Sabunla badem yağı hallolduktan sonra kolonya ilâve edilecek.

Tencere bezi

Mutfakta uğraşan ve yemeğini pişiren hanımlar çoğalmaktadır. Bunlar arasında acemi olanlar da vardır. Tencereleri tutmak ateşe koyup indirmek yahut kapağını açmak için nasıl bir bez kullanacaklarını kestiremezler.

Büyük bir bezin ateşe sürünecek yanması, küçük bezin kâfi derecede elleri muhafaza edememesi ihtimali vardır. Bunlara mani olacak gayet pratik bir tarzda tencere bezi hazırlamak kabildir:

Kalınca, yıkanır bir kumaştan otuz santim uzunluğunda ve yirmi santim eninde iki parça alınmalı. Bunları ayrı ayrı önce enine sonra uzunluğuna olarak katlamalı ve etrafını dikmeli. Vücuda gelen bu iki katlanmış parçayı, yarım metre uzunluğunda bir şeridin iki ucuna dikmeli.

Tencere tutulacağı zaman şerit tencerenin üzerine gelir, iki katlanmış parça elin yanmasına mani olur. İş bitince şeridinden bir çiviye, ocak başına asılabilir. Kirilenince de yıkayıp temizlemek daima mümkündür.

Ütü lekesi nasıl çıkartılır?

Kızgın ütü ile çamaşır üstlenirken çok itina etmek lazımdır. Küçük bir dikkatsizlik, ütüylü biraz fazla ısıtılma yerinde bırakmak çamaşırın sararması ile neticelenir.

Bu lekeyi çıkartmak için yarım bardak su içisine iki tutam boraks, [borax] atıp eritmeli. Temiz bir tülbandi bu su içisine batırarak lekeyi kuvvetlice bastırarak silmeli. Leke çıkınca üzerine hafif nemli baskı bir tülbandi yayarak ütüye devam etmeli. Lekeden eser kalmaz.

Yeni ayakkabılar

Şimdi Pariste icat ve kabul olunan moda, hep soğuktan muhafaza edecek şeylerdir. En fazla ayaklara itina ediliyor. Soşonlar, ayakkabılar, terlikler hep fôtrden, yünlû kumaştan ve kürkten yapılmaktadır.

1 ve 2 — Açık ve koyu renk dradan yapılan bu uzun soşonların biri pars, diğeri tülkü kürkü ile süslenmiştir.

3 — Kısa olan bu soşonun içi kürkle kaplanmıştır.

4 — Altı tahta olan bu ayakkabının bütün üst kısmı astrakan kürkünden yapılmıştır. Siyah fôtrden iç parçası ve bağı vardır.

5 — Evde giyilecek terlik. Altı renkli fôtrden, üzeri kadife ve kürkten yapılmıştır.

150 lik torte

150 gram toz pudra şekeri, 150 gram paket çikolata, 150 gram piring unu, 150 gram tereyağı, 150 gram toz halinde çikolata, yumurta almalı.

Paket çikolatasını dört kaşık su ile tencereye koyarak hafif ateşte eritmeli. Güzel hallolduğu için kaşıkla ezerek karıştırmalı. Koyu bir krem halinde olunca ateşten indirmeli ve içine toz halinde çikolata atıp karıştırmalı.

Diğer bir kap içersinde yumurtaların yalnız sarıları ile toz şekerini telle çırparak kabarcıya kadar vurmali, ve içersine ılık olan pişmiş çikolatayı azar azar aktırmalı, karıştırmakta devam etmeli, sonra piring ununu ilâve ederek, bir çeyrek saat karıştırmalı.

Tereyağını ateşte eritmeli, sulandığı zaman çıkarmalı, katıyen kızdırmamalı ve azar azar hamura ilâve etmeli, en nihayet yumurta aklarını (sertleşinceye kadar telle köpürttükten sonra) hamura katarak hafifçe karıştırmalı, ve yağlanmış tepsiye dökerek orta sıcaklıkta bir fırında yarım saat pişirmeli. Daha sıcakken tepsiden (şeklini bozmadan) çıkarmalı.

Bu torte meyva şekerlemesi ve kızarmış bademle süslenbilir.

Yüzdeki nevralli

Bu mevsimde soğuğa, yahut rüzgâra maruz kalarak nevralli olanlar pek çoktur. Bilhassa yüzde, cilt üzerinde bir nevi sancılar insanı çok muhtarip eder.

Sancı olduğu zaman şu pomat sürülürse pek çabuk zall olur: 5 gram zeytinyağı, 10 gram menthol 20 gram lanoline.

Bunlar karıştırılıp pomat haline getirilmeli ve kullanılmalıdır.

Serin suyun barsaklar üzerinde tesiri

Sabah aç karnına ve gece yatarken içilen bir bardak serin suyun barsakları faaliyete getirmesi için çok faydası vardır. Bu su birden içilmez de yudum yudum içilirse barsaklardan maada sinirleri de teskin eder.

Bu çarşamba

ALKAZAR

Matinlerden itibaren Bütün müşkülleri yeneren, fedakârlıklara katlanarak sayın müşterilerine bir sürpriz olmak üzere bu hafta Amerikada sureti mahsus da getirttiği senenin en büyük Gangster filmi takdim edecektir.

ÖLDÜRMEYECEKSİN!!

"2 nci ALKAPON,"

Bu sene Amerikada Gangster filmleri müsabakasında altın mü-kâfatı kazanan
CLAIRE TREVOR - GEORGES RAFT m emsalsiz şaheseri.

TEŞEKKÜR

Sevgili anne ve kaynanamızın ölmü dolayısıyla duyduğumuz derin acıyı lütfen paylaşmak suretiyle gösterilen samimi alaka, muhabbet ve teveccüh eserlerine ayrı ayrı raukabelede bulunmak imkânı sağladığı karşısında derin şükran ve minnet duygularımızın bu satırlarla arınma muhterem gâstenizin delâletini ilâa ederiz.
Yüksek Mühendis Kemal Topkaya ve ailesi, Refika Altın ve ailesi, Dr. İsmail Güzel ve ailesi, Avukat Fahri Tandoğan ve ailesi

MEVLÜDU ŞERİF

Sevgili aile rehberiniz İstanbul Mebese TUĞAMIRAL DOKTOR HAKKI ŞİNASİ EREL'in ruhuna kânciteğrinin 30 uncu pazar günü öğle namazından sonra Kadıköy Osmanağa Camisinde Mevlâdu Nebvî okunacaktır.
Dostlarımızın ve arzu eden zevatın tefrislerini rica ederiz. Ailesi

Tepebaşı Dram kısmında

Gündüz saat 13,30 da

(Türk tiyatrosu tarifi)

Gece saat 20,30 da

(Merdive bir ışık)

İstiklal caddesi komedi kısmında

Gündüz saat 14 de (Çocuk tiyatrosu)

Gece saat 20,30 da (Saadet yuvası)

25 senede 1 çıkan FİLM...

VATERLO KÖPRÜSÜ

MARMARA'da

Büyük Günler

On binlerce halk Dünyanın en büyük dâi kâşifi

TOMAS EDISON nun hayatı...

nı Alkışıyor... Baş mümessili

MIKEY ROONEY

Son günleridir.

Ayrıca: Heyecanı dünyayı yerinden oynatmış olan

ŞARLI ŞAN PANAMADA

Belarini

Bu haftanın en büyük Haslat ve izdiham rekoru

Gedik-paşa AZAK'da

Sevenlerin, sevişenlerin, kalblerinde en ufak aşk hatırası taşıyanların hıçtırklarla, göz yaşlarla seyrettikleri
BETTE DAVIS HENRI FONDA GEORGES BRENT MARGARET LINDSAY m müstereken yarattıkları en büyük izdihap romanı

Ölmeyen Aşk

Bu büyük filme ilâveten: Harkesi çığır bir heyecana sürükleyen

HAFİYE KÖPEK

BUGÜN

MELEK SINEMASINDA

Başantı niyete kadar heyecan... Meraklı bir sergüzeşt... Muazzam bir macera... Gö-rülmemiş bir mevzu

SON ŞAHİD

Baş rollerde LLOYD NOLAN - JEAN ROGER

Ayrıca: İSTANBULDA EŞ-SİZ BİR MÜSİKİ ziyafeti. Eski Polonya Cümhurreisi ve dünyanın en meşhur piyanisti PADEREVSKI büyük üstadın MACAR RAPSDİSİ KONSERİ

Dikkat: Numaralı koltuklar erkenden alınmalıdır. Bugün saat 1 de tenzilâth matine

Filmlerin en hisli ve yıldızların en içlisi

Paula Wessely

Fransızca sözlü

BİR ÖMÜR BÖYLE GEÇTİ!...

Filminde bu hafta

SES

Sinemasında bütün seyircilerin takdirini kazanmakta ve alkışlarını toplamaktadır.

Büyük bir masukanın şefkatini tasvir eden ve dâhi rejisör GUSTAV UCICKY'nin yarattığı bu şaheseri mutlaka görünüz.

Bugün saat 1 de tenzilâth matine

Bugün herkesin göreceği film

PERİ KIZI

Nilişlerle Demirayın aşkı

Güzelliği hayret veren büyük Şark filmi. Türkçe sözlü - Şarklı Besteler: Kanuni Ahmed - Şarkılar: Güzin Arkin - Gazeller: Nadir Duyguluses

İlâveten: 50 kişilik Mehter heyetile Mevlevi Rakı

ELHAMRA sineması

Bugün saat 11 de tenzilâth matine

Edebiyat dünyasının en yüksek bir âbidesi Sinema tarihinin en parlak bir zaferi senenin en derin bir aşk romanı mevsimin eşsiz süper filmi olan

TAMAMİLE RENKLİ

VAHŞİ AŞK

Şaheserini

Ray Milland - Patricia Morisson - Akim Tamiroff'un kudreti Paramount Şirketinin Milyonları, Renkleri, azamî bir harika yaptı

Bugün LÂLE Sinemasında

Bugün saat 1 de tenzilâth matine

BUGÜN

İLÂHİ BİR AŞK

MARİKULÂDE BİR MACERA

KUVVETLİ ve MUZZAM

Sahnelerle dolu muhteşem bir Film

MAZURKA

Baş rolde: POLA NEGRI TÜRKÇE

Bugün saat 13 de tenzilâth matine

Bu hafta SARAY sineması

İmparatorluk Viyanasının en muhteşem bir devrini yaşatan... bir imparatorluğun çökmesi fırtınaları arasında Valsler dans eden, söyleyen ve seven Viyana...

Robert Young ve Helen Gilbert

tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan

Viyana Aşıkları

Filminde iki aşk... İki kalb... Hissi bir dram...

Bugün saat 1 de tenzilâth matine.

Beyazıtta

MARMARA GAZİNOSUNDA

Türk sanatkarlarından müteakkil misilsiz SAZ HEYETİNİ sayın İstanbul halkının her gece zevkle dinlemesini tavsiye ederiz. Her şey Halis ve nefis olarak sıcak ve soğuk yemekler

Fevkalâde servis

En son sistem sıcak hava tertibatile salonumuz sunulmaktadır.

Layemut Türk Kahramanı

SALAHADDİN

EYUBİ

ve Boz Aslan

Türkçe filmlerin Güneşi

ALEMDAR

ve MiLLî de

2 nci haftanın

Son günlerine yetişiniz.

Belarini

Büyük yıldız

Hilde Krahlin

en yeni temsili

MUKADDES YALAN

emsalsiz filminde

ŞARK

sinemasında seyircilerin takdirlerini kazanmakta devam ediyor. Suareler için yerlerini evvelden aldınız.

Bugün saat 1 de tenzilâth matine

Öğünme

Refik Halid, oturduğu yeri ögen bir öğünme meraklısını yeziyor.

Fakat öğünme bir meraktan ziyade bir ihtiyaçtır. Hatırmızı soranlara «iyiyim» demekten tutur da meselâ «üzgâr bana dokunmaz» demeye kadar konuşmalarımızın yarısı öğünmekle doludur. Hele reklâmları.. Gazete sahifelerini, şehir sokaklarını dolduran reklâmlar, yazılı, resimli birer öğünme örnekleridir.

«Nem uzağa gitmeğe ne hacet!.. Ostadın o yazısı arasına serpiştirildi Türkçe kelimeleri büyük, siyah punto ile dizilip öteki kelimelerden ayrılmış bile öğünme-yaman ve kaçınılmaz bir ihtiyaç olduğunu gösteriyor!..»

Olagan iş

Bir Fransız kadın gazetecinin sözlerine göre Fransız kadını artık yuvasına dönmüş, çocuk doğurmamakla meşgulmüş. Allah bereketini arttırsın!..

«Ger bunun sebebi Fransız kadını.. endine gelmesi ise Fransıza için müldü bir durumdur demektir. Fakat ya böyle değil de, meselâ eskisi gibi süslenmemesi, para harcıyamaması, eğlence bulamaması, daha doğrusu züğürtlenesi ise bunda pek hayra yorac.. mâna yoktur. Çünkü fakirlerin zenginlerden daha çok çocuk doğurmaları olağan işlerdendir!..»

Profesör

Her hafta çarşamba günleri çıkan «Yürüyüş» gazetesinin son sayısında bir profesör tarifi var. Şehabeddin Uzunmaya imzasını taşıyan bu yazıda «Profesör kim derler?» diye bir takım şartlar sıralanıyor.

Bunlardan bir tanesi şöyle: «Kitabı olmayan profesör tam profesör sayılmaz. Zira, ya kitap yazmaya üşeniyor, yahut da yazamıyor demektir. Bunun ikisi de bir profesör için affedilmez bir kusurdur..»

Bu profesörlük nizamnamesine şöyle bir madde daha eklenebilir sanırız:

«Profesör, kendisine bir mebusluk teklif edildiği zaman profesörlüğü terkederken bilgilerine derler!..»

Kel Hasan

Bir üniversiteli gencin sözlerine göre «Hamlet» davasında önemli bir müdafaayı üstüne almış bulunan genç bir avukatımız, müdafaası sırasında Kel Hasan'ı küçümsemiştir.

Merhum sağ olsaydı buna ne derdi, bilmiyoruz amma sayın avukatın bu sözleriyle kendi kendini ya.. nladığını görür ve epeyce gülerdi.

Zira, Kel Hasan adının, dedikodusu, şöhreti, muvaffakiyeti gökleri tutan «Hamlet» gibi muazzam bir isim yanında anılması onun ne büyük millî bir şöhret olduğuna en güzel delildir.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Çelik filler

Muharrir Jules Verne'in şaşılacak zekân, yalnız elektrikli keşfini değil, fakat bir gün muharebelerde tankların da kullanılacağını sezmişti. Jules Verne, elektrikle işliyen makineden bahseden romanını bastığı zaman âlimler onunla alay etmişlerdi. Hattâ o zaman âlimlerden biri elektrikle işliyen makinenin boş bir hayalden ibaret olduğunu isbata kalkışmıştı.

Fakat Jules Verne o zamanın âlimlerine hiç ehemmiyet vermiyordu. Hattâ meşhur romanı «Buharî ev» başlıklı romanında, iki arabayı çeken ve buharla hareket eden çelik fili tas-

vir ettiği zaman, bilginler onunla tekrar alay etmek fırsatını kaçırmamışlardı. Romanda anlatıldığı ve hile, buhar kuvvetiyle yürüyen çelik fil, orman içine dâhiyor, çelik ayakları altından ve çelik hortumla her şeyi tuz buz ediyordu.

Çelik filin sırtına yerleştirilmiş çelik kulenin içinde bulunan nişancılar, düşmana ateş ediyorlardı.

Jules Verne'in zamanında, imkânsız bir hayal sayılan çelik fil, bugünkü harplerde hayati bir rol oynayan tankların başlangıcı sayılsa yeri vardır.

Üç kocasını zehirlenmiş

Brezilyada, Alkolta şehrinde üç kocasını arka arkaya zehirlenmek suçuna Angela La Jarro namında bir kadın tefkif edilmiştir.

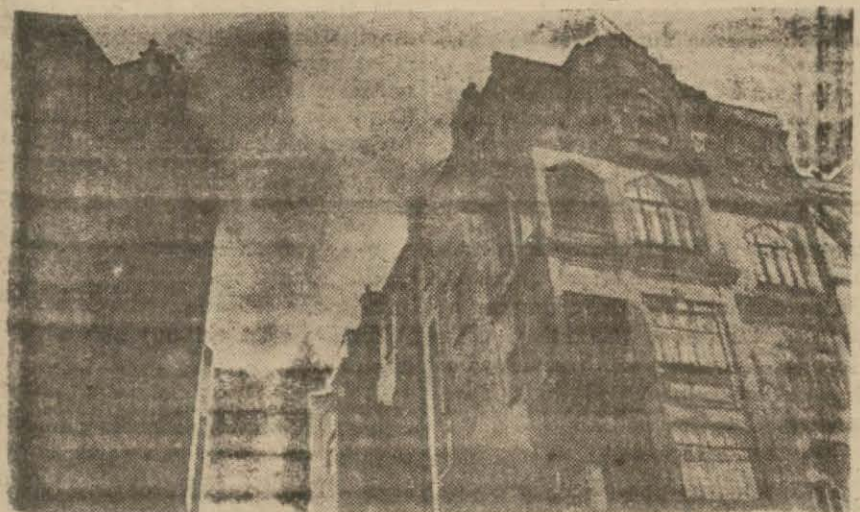
Angela, üçüncü kocasını, kahvesi içine arsenik tozu karıştırmak suretiyle öldürdüğünü itiraf etmiştir. Bu itiraf üzerine daha evvel ölün kocalarının da aynı şekilde öldürülmüş olmak şüphesi hasıl olmuş ve

tıbbî adlice otopsileri yapılmak üzere cesetlerinin mezardan çıkarılması emredilmiştir.

Angela 29 yaşında fevkalâde güzel bir kadındır. İlk iki kocasından üç çocuğu dünyaya yelmış ve muazzam kahve tarlaları miras kalmıştır. Zehirlendiği üçüncü kocasından da bir milyon Pezölük bir mirasa konacaktır.

Maçkadaki yangın

Güneş apartmanının bir dairesi kısmen yandı

Maçkada Güneş apartmanından çıkan yangından bir manzara

Dün saat 15,5 da Maçka tramvay caddesi üzerinde Güneş apartmanının (6) numaralı dairesinden yangın çıkmıştır. Yangın, saat 15,42 de baca yangını diye itfaleye haber verilmiştir. Bu ihbar üzerine gelen bacasöndürme müfrezesi ateşin çatı kısmını tamamen sarmış olduğunu görmüştür. Havanın rüzgârli olması üzerine yangının civar binalara sırayet etmemesine ehemmiyet verilmiş ve vaka mahalline Beyoğlundan başka İstanbul İtfale grubu da gelmiştir. İtfalemin gösterdiği gayret sayesinde apartmanın yalnız son katındaki altı numaralı daire kısmen yanmış su-retile yangının genişlememesi temin edilmiştir.

Bu dairede tüccardan B. Sadullah Bursalı oturuyor. Apartman, İsak Köhen isiminde birinin malı olup 30.000 liraya sigortalıdır. Yanan dairede

çeyşalar da başka bir şirkete sigortalı bulunmaktadır.

Yangının çatı arasından çıktığı B. Sadullah Birselin ahısı Mustafanın ifadesinden de anlaşılmaktadır. Mustafa ateşi görmüş ve hizmetçi ile birlikte söndürme çalışmışsa da muvaffak olamamıştır.

Yangının sebebi henüz anlaşılamamıştır. Tahkikata devam ediliyor. Yanan dairenin kirası B. Sadullah Birselin bir iş için İzmirde bulunmaktadır.

Abanoz sokağında yangın
Dün gece saat 23 raddelerinde Beyoğlu Abanoz sokağında Pandeliye aid olup Hâdiyenin kiracı bulunduğu 1 No. 11 evde yangın çıkmıştır. Evin dördüncü katının çatısı yanarak çökmüştür. Yangının sebebi henüz anlaşılamamıştır. Tahkikat yapıyor.

Yaşayışımızı uzaktan yakından ilgilendiren günlük vakaları, dünya hâdiselerini, harp hareketlerini takip etmek, medenî ihtiyaçların ön safında geliri. Bu ihtiyacımızı karşılayan vante da gazetelerdir. Medenî bir insan, her gün hiç değilse bir gazeteyi gözden geçirmek ihtiyacındadır.

Her şeyin olduğu gibi, gazete okumanın da bir usulü, erkânı olması pek tabiidir. Herkes, her gün bir gazete satın alamıyabilir. Bu ihtiyacını kuraathanelerde, hattâ parasız olarak kütüphanelerde temin etmek mümkündür. Fakat, lokantada yemek yiyen bir kimsenin karşısına oturup, selâmsız sabahsız, onun tabağındaki yemeği beraber atuşturmak nasıl hakkımız değilse, bir adamın elindeki gazeteyi karıdan okumak da o derece çirkin bir hareket olsa gerek.

Gecen gün rasladığım bir hâdiseyi anlatayım: Günün tenha bir saatinde tramvaya bindim. İçerisi kalabalık değildi. Ortada ayakta duran bir zat gazetesini çıkarıp okumağa başladı. Hemen sağ omuzundan bir baş uzandı, gazete sahibiyile beraber bir müddet göz gezdirdikten sonra yanındaki arkadaşına döndü:

— Görün mü, İngilizler yarma hareketi yapmışlar.

— Evet. Sabahleyin vapurda birinin elindeki gazetede ben de gördüm amma, herif makine gibi göz gezdirip gazeteyi çevirdi, havadisi tamam okuyamadım.

Ve, gazete sahibinin omuzlarından uzanan başlar ikileşti. Bu konuşmayı duyan yaşlı bir adam da acele gözlüklerini talap ilisinin ortasında uzandı. O sırada kanapede oturan şışman, kerli ferli bir zat da ipek mendiliyle gözlük camlarını temizledikten sonra cebinden defter, kalem çıkarıp gazetenin arka sahifesindeki ilânları okuya okuya notlar almağa başladı.

Bi raraklık yan taraftan bir delikanlı da sahanlıktaki arkadaşlarına seslendi:

— İngiliz takımı Ankara'dan sonra burada da maç yapacakmış.

— Hadi canım. Atıyorsun..

— İşte, be enayi. Gazete yazıyor. Bakın a.

Onlar da adamcağızın yanına sokuldular. Biraz sonra adam gazetesinin iç sahifesini çevirdi. Gençlerden biri çipçilek yavaşça parmağını gazetesinin arasına sokup kaldırdı, birinci sahifedeki spor havadisini yüksek sesle okumağa başladı. Fakat, arkadaşları bedavacı müşterilerin keyifleri bozulmuştu. Birincisi asabiyetle dönüp homurdandı:

— Havadisin en mühim yerinde çevirdi gazeteyi. Bir dakika daha dursa patlardı sanki.

— Ne diyeceksin azizim? Sayın denilen şey yeryüzünden kalkmış.

Altı yaşlarında bir çocuk da gazetesinin aşağıya sarkın ucuna parmağını uzatarak hecelemeğe başladı.

— Be, A; Ba... L, K, lak..

— A, büyük baba; Balak ne demek?

Büyük babası gözlükleri burnunun ucuna yerleştirdi:

— Dur bakayım. O Balak değil.

Be, A. L, Bal...
Gazete sahibinin sinirlendiği belli idi. Asabiyetle gazeteyi katlayıp cebine koyacağı sırada arkadaşları bedavacı müşterileri yavaşça omuzuna dokundu:

— Affedersiniz bayım. Bir saniye müsaade buyurun musunuz? Hemen bir yerine bakıp iade edeceğim.

Sahibinin cevap vermesine lüzum görmeden elini uzatıp gazeteyi aldı, öz malı gibi rahat rahat okumağa başladı.

Tramvay Beşiktaş istasyonuna yaklaşmıştı. Adam nazikâne özürlü olarak gazetesi alıp ön sahanlığa çıktı. İçeride gene homurtular başladı.

— Amma da mal canlı adammış ha. Tramvaydan inmiyeceği halde gazeteyi çekti aldı. Sanki, okumakla aşırmakmış. Şeytan diyor ki, surada atla, tütüncünün kepçesindeki gazeteleri baştan aşağı hatim et.

— Aşınsa da ne çıkar be bira-der? O kadar kıymetli bir şey mi? Kemali beş kuruş.

Adamcağızın ardından kimbilir daha neler söylenecekti. Bereket versin, diğer bir gazeteli zat imdadına yetişti. Ben inerken, bedavacı müşteriler yeni gelenin etrafını sarmışlardı.

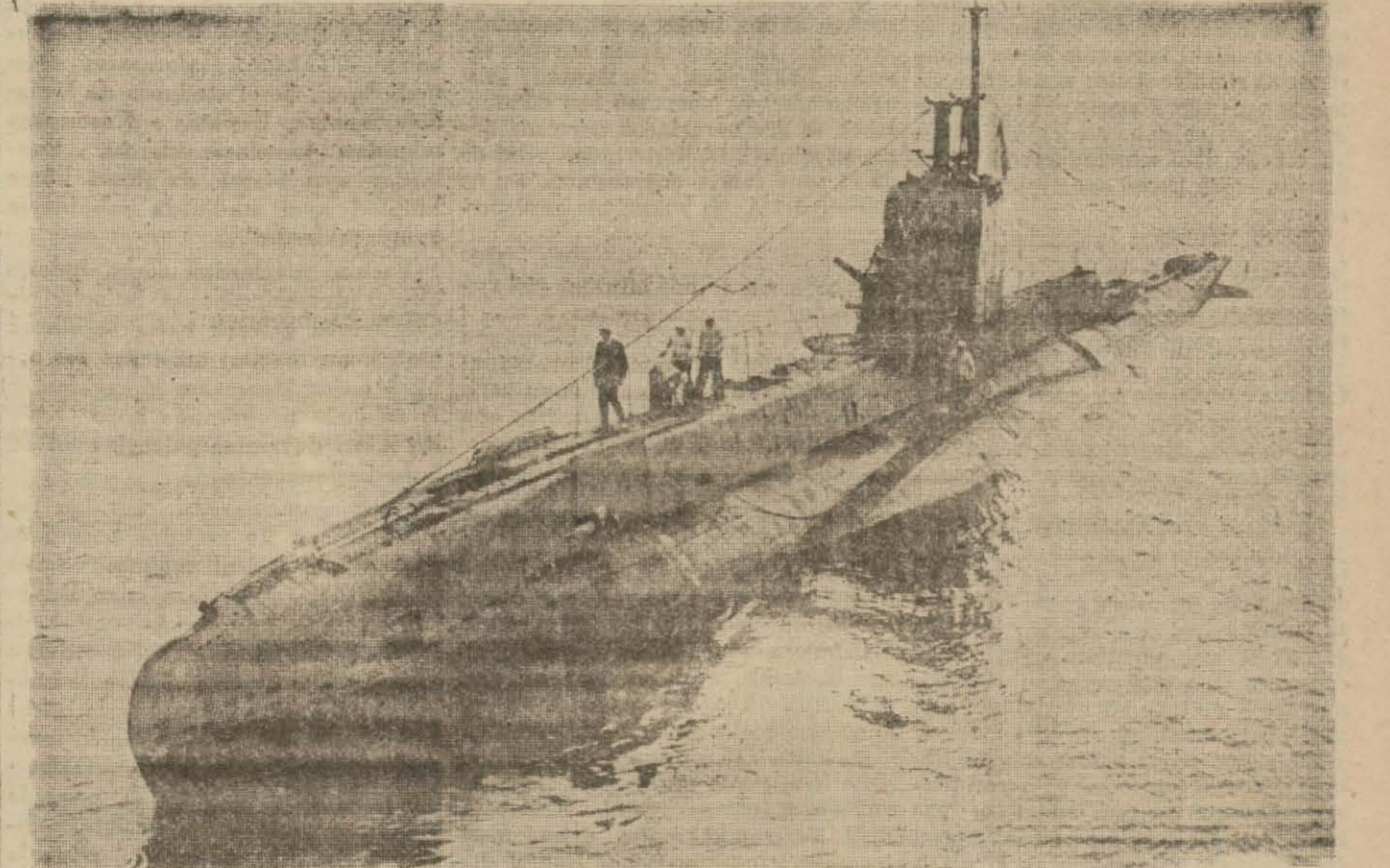
Hayatta muvaffak olmanın yolları

Bu akşam saat sekizde Çağaloğlundaki Eminönü Halkevi salonunda umuma muharrir ve romancı İskender Fahreddin Sertelli tarafından (Hayatta muvaffak olmanın yolları) mevzuolu çok enteresan bir konferans verilecektir.

İngiliz denizaltı gemilerinin faaliyeti

İngiliz denizaltıları düşman nakliyatına mütemadi darbeler indirmektedir, Bu faaliyetin gün geçtikçe artması beklenebilir

640 ton hacminde bulunan Seahorse sistemi bir İngiliz denizaltısı

Alman denizaltıları Atlantikte İngiliz nakliyatını sektire uğratmağa çalışırken İngiliz denizaltıları da mühver devletlerinin bilhassa Akdeniz münakale yollarında pusular kurarak birçok Alman ve İtalyan gemileri batırmaktadırlar. İngilterenin geçen umumî harpte denizaltı hareketi, bu silâhi kullanmak ihtiyacını hissetmemesinden dolayı, mahdud kalmıştı. Fakat bu harpte Avrupa kıtasının garp sahiline istilâ eden Almanyanın denizden nakliyat yapmağa mecbur olması ve müttfikî İtalyanın da Afrikadaki topraklarıyla irtibatının denizden geçmesi İngiltereye denizaltı gemileri ile iş görmek fırsatını vermiştir.

Harbin başında İngilterenin elinde 62 denizaltı gemisi bulunuyor ve 11 gemi de inşa ediliyordu. Filhakika İngiliz tersanelerinin daha ziyade düşman denizaltılarla mücadele edecek tipte gemi inşaatla meşgul olmaları denizaltı vücutu getirmek imkânını hayli güçleştirmektedir. Zira İngiltere; Hollanda ve Polonya denizaltılarından istifade etmek lüzumunu hissettiği gibi Amerikadan hazır denizaltı gemisi tedarik etmek çaresine de bağ vurmuyordu. Halen müttfiklerle birlikte İngilterenin 80 denizaltı gemisine malik olduğu tahmin edilebilir ki, bunlardan bir kısmı Uzak Şark sularında bulunduğu göre Atlantik ve Akdeniz havzasında takriben 60 denizaltı gemisi bulunduğu söylenebilir. Su halde Avrupanın garbindeki deniz

muntakası Akdeniz hareketi sahasında asgari 20 İngiliz denizaltısının düşman gemisi aramakla meşgul olduğuna hükmetmek lâzımdır.

Gerçi bu denizaltı miktarı hareket sahasının vüsatine nisbetle azdır. Çünkü Norveç şimalinden Cebelüttarik boğazına ve oradan Akdenizin şarkına kadar uzanan geniş bir sahada faaliyet için 20 denizaltı kâfi gelmez. Lâkin şimal ve Manş denizindeki Alman nakliyatına taarruz için tayyare kullanmak imkânı İngilizleri bu sularda denizaltı ayırmaktan vareste kılmaktadır. İngiliz denizaltılarının esas faaliyeti Akdenizde İtalya ile Afrika arasındaki yollara taksif edilmiş bulunmaktadır. Cebelüttarik ve İskenderiye üslerine bağlı İngiliz denizaltı filotalarının ikmal malzemesini Malta'dan temin ettiklerine şüphe edilemez. Esasen Malta'nın mühver hava kuvvetleri tarafından sık sık bombardıman edilmesi sebeplerinden biri de budur. Malta adasının hareketi sahasına yakınlığı aynı zamanda denizaltılar, tayyare keşiflerine göre beklemeye mevkil Almaları da kolaylaştırmaktadır.

Akdenizde İngilizlerin denizaltı faaliyetine sahne olan diğer bir muntaka da Adalar denizidir. Burada mühver devletlerinin elindeki adalara yaptıkları nakliyatı karşı İngilizler hava kuvvetine inzimamen denizaltı da kullanmaktadırlar.

Şimdiye kadar mühver devletlerinin

nakliyat yaptıkları denizlerde İngiliz denizaltıları tarafından ne kadar gemi batırıldığı katıyetle söylenemez ise de bunların bilhassa Afrikaya yapılan Mühver nakliyatını hayli sektire uğratmaları muhakkaktır. İngiliz denizaltılarının yetisine tarzları ve elerindeki gemilerin harp kıymeti bakımından Almanlardan aşağı olmadıklarını söylemek hatalı olmaz.

Son zamanda gerek İngiltere ve gerek Amerikadaki gemi tezgâhlarında birçok denizaltı gemisinin inşa edilmekte olduğu haber alınmaktadır. Bu inşaat henüz zayıf olan İngiliz denizaltı kuvvetinin süratle takviyesine ve bilhassa İngilterenin Japonyaya karşı Pasifikte muhtemel harbe denizaltı silâhi bakımından biran evvel hazırlanmasına matuftur.

Son günlerde İngiliz denizaltılarının İtalyan gemi kafilelerine muvaffakiyetli hücumlarının tevallî etmekte olması hava kuvveti gibi denizaltı kuvvetinin de taarruz inisiyatifi eline aldığına alâmet addedilmektedir. İngiliz denizaltı kuvveti karşısında sınımlı olan İtalyan donanmasının İngiliz denizaltı gemileri ile sularda bile başa çıkamadığı pek bariz olarak görülmektedir.

Hülasa; İngiliz denizaltıları mensup oldukları büyük donanmanın müessir bir cüzü olarak düşman nakliyatına indirdiği mütemadi darbelerle onun cephe hazırlıklarını aksatmaktadır. Bu faaliyetin gün geçtikçe artmasına intizar edilebilir. — A. B.

Et, odun ve kömür işi

Belediye fakirlere odun ve kömür dağıtacak

Dün muntaka işe müdürliğünde bir toplantı yapılmıştır. İki saat kadar süren bu içtimaa valî muavini B. Ahmed Kınık riyasat etmiştir. İçtimada, valî muavindenin maada Belediye iktisad müdürü, muntaka işe müdürü, muntaka liman reisi muavini de hazır bulunmuşlardır.

Toplantıda et, odun ve kömür işi görüşüldüğü anlaşılmıştır. Et fiyatlarına kilo başına yapılan 10 kuruşluk zam muvafık görülmüştür. Karar, bugün Vall ve Belediye Reisine arz edilecektir. Şu hale nazaran, narh meriyete girer girmez karamanın kilosunu 57,5 yerine 67,5, kıvrık ve dağheim da 62,5 yerine 72,5 kuruşa satılacaktır.

Odun stoklarının şehirde bol olduğu anlaşılmıştır. Bunun için odun fiyatları yeniden arttırılmıyacaktır. Kömüre gelince, şehre âlele kömür getirmek için vesaiti nakliyyeye lüzum olan mahrukutın terahin ve süratle verilmesi kararlaştırılmıştır.

Belediye kış mevsimi esnasında şehirde bulunan fakir halka odun, kok kömürü ve mangal kömürü tevzi etmeğe karar vermiştir. Bu hususta ayrılmak tahsisatı riyasat makamı tarafından şehir meclisinden istenmiştir. Verilebilecek tahsisat meclis kavanin encümeni tarafından tedkik olunmaktadır. Öğrendiğimiz göre Belediye bu tahsisatı Halkevlerine dağıtarak tevziatı onlar vasıtasıyla yaptırmayı düşünmektedir.

Günün Ansiklopedisi

İki kanun maddesi

Dikkatler sütunumuzda Teşkilâtı Esasiye kanununun 82 ve Ceza kanununun 240. maddelerinden bahsediliyor. Bu maddeler şunlardır: TEŞKİLÂTİ ESASİYE KANUNUNUN 82 NCİ MADDESİ

Türkler, gerek şahıslarına gerek âmmeye müteallik olarak kavanin ve nizamata muhalif gördükleri hususata mericine ve Türkiye Büyük Millet Meclisine müferriden veya mütebâlan ihbar ve şikâyetle bulunabilirler. Şahsa ait olarak vukubulan müraacaat neticesi müstediye tahriren tebliğ olunmak mecburdur. CEZA KANUNUNUN 240. MADDESİ Kanunda yazılı hallerden başka her ne suretle olursa olsun vazifesini sulistimal eden memur derecesine göre 3 aydan 3 seneye kadar hapsolunur. Cezayı tahfif edecek sebeplerin vücutu halinde bir aydan az olmamak üzere hapis ve otuz liradan yüz liraya kadar ağır cezayı nakdi ile cezalandırılır ve her halde müebbeden veya muvakkaten meumriyetten mahrum edilir.

Bugünkü mektep maçları

İstanbul Maarif Müdürlüğü tarafından mektepler arasında tertip edilen lig maçlarına bugün Fener ve Şeref stadlarında devam edilecektir. Fenerbahçe stadında Muallim mektebi ile Yüce Ülkü, Galatasarayla Darüşşafaka, Şeref stadında Sanat mektebi ile İstanbul lisesi, Hayriye ile Kabataş takımları karşılaşacaklardır. Maçların en mühimi Galatasaray ile Darüşşafaka arasında yapılacaktır. Maçlara saat 4 de başlanacaktır.

Para yüzünden yaralama

Biletçi İlyas, Eminî taşla başından ağır surette yaralandı

Dün gece Aksarayda bir cerh vakası olmuştur. Şehreminde Seyid Ömer mahallesinde oturan ve Aksaray tramvaylarında biletçilik yapan İlyas Demirler bir müddet evvel Emin Can adında birle bir para meselesinden kavga etmiştir. Aradan bir kaç gün geçtikten sonra İlyas Demirler dün gece yarısına doğru Emin Canın Aksarayda Küçük Langa civarındaki evine giderek kendisile görüşmek istediğini söylemiştir.

Emin evin kapısının önüne çıkmış, İlyas orada birdenbire yakasına yapılarak eski kavgayı tazeyip bir tokat vurmuştur. Bu yüzden kapı önünde iki kavgacı tekrar dövüşmeğe başlamışlardır. Kavgada İlyas bir tekme vurup Eminî yere yuvarladıktan sonra evvelden hazırlayıp cebine sakladığı büyük bir taşla kafasına vurmağa başlamıştır. Başının muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanan Emin olduğu yerde bayılıp kalınca İlyas kaçmıştır.

Biraz sonra oradan geçen bekçiler Eminî kanlar içinde baygın bulmuşlar ve Cerrahpaşa hastanesine kaldırmışlardır. Hastanede zorlukla ayıldıkça Eminin ifadesi üzerine İlyas yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

**TUNGSRAM
KRİPTON**

*Az sarfıyla
Güneş gibi
parlak bir ışık*

Diş Tabibi HİLMİ CANAY

İstanbul, Balıkpazarı Yağcılar sokak 20 numaralı ALİ BEY hanım-
daki muayenehanesinde hastalarını kabule başladı.

Yüksek Öğretmen Okulu Eksiltme Komisyonundan:

Nevi	Miktarı	Tahmin fiyatı	İlk teminat
Erkek ayakkabısı	120—130 Çift	1250	121.88
Kız ayakkabısı	50—60 Çift	1350	60.75
Elbise dikme ücreti	80—100 takım	1350	101.25
Falto dikme ücreti	50—65 Tane	1250	60.94

Yukarıda miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı okulumuz talebe-
sine ait ayakkabı ve elbise dikiminin açık eksiltmeleri 15/12/941 pazartesi
günü saat 14 de İstanbul erkek lisesi yanındaki Yüksek Mektepler Muhase-
beciliğinde toplanacak olan okul komisyonunca ayrı ayrı yapılacaktır.

İstekillerin Ticaret Odasının yeni yıl vesikası ve ilk teminat makbuzu
ile birlikte belli gün ve saatte sözü geçen eksiltme komisyonunda bulun-
maları ve şartnameyi görmek ve ilk teminatı yatırmak isteyenlerin de Ve-
fada Yüksek Öğretmen okulu idaresine baş vurmaları. (10472)

İSTANBUL ÇİÇEKÇİLER CEMİYETİNDEN:

Çiçek mezadı 1/12/941 pazartesi gününden itibaren Beyoğlunda Balık-
pazarında çeşme sokağında 24 No. da yapılacakından esnafımızın mallarını
oraya göndermelerini lüzumu ilân olunur.

Madem Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden

Zonguldak Maden Teknisyen mektebinin hususî sınıfı için yapılan müsabakayı kazananlar

Namzet No.	Kazandığı derece	Adı ve Soy adı
52	1	Mehmet Ekrem Yazıcı
11	2	Kadir Oktay
62	3	Eşrefettin Aka
60	4	Ertuğrul Atik
19	5	Osman Şanlıher
50	6	Sait Şahinkaya
49	7	Mazlûm Birant
46	8	Selçuk Dekak
41	9	Kemâl Dilekhan
65	10	Nazım Özbilgin
57	11	Halim Doğrusöz
12	12	Parisa Gönülden
17	13	Selâhattin Özkan
48	14	Hürrem Altay
32	15	Süheyl Koray
63	16	Akif Dicle

Adalardan Köprüye İlâve Sefer

1/12/941 pazartesi gününden itibaren Büyükdadan saat 5.50 de Heybeli-
den 6.00 da Burgazdan 6.15 de, Kınalıdan 6.30 da hareketle köprüye 7.20 de
varmak üzere muvakkaten ilâve bir sefer yapılacaktır. Bu ilâve sefer pazar
günleri yapılmıyacaktır. (10461)

İstanbul asliye mahkemesi 9 uncu
hukuk hâkimliğinden: 941/265

Davacı: Emine Kurter Beşiktaş Yen-
ni mahalle Kapançı sokak 5 No. da,
M. aleyh: Osman oğlu Zeki Samsun
merkez inhisarlar idaresinde memur.
Dava: Kaydın terkininden ibarettir.
Karar: M. aleyhin gıyabında lera kıl-
ınan muhakeme sonunda: Gürünün
Gülün köyünden Osman oğlu Mehmet
Zeki ile aynı köyden Hacı Mehmet
kızı Hatice'nin 29 kânunusani 328 ta-
rihinde izinnamaya müsteniden evle-
nerek bu evlilik nüfus siciline kayıt
ve tescil edildiği nüfus memurluğun-
dan gelen cevaptan anlaşılıyor ve bu
suretle Zekinin namı diğer (Mehmet
Zeki) davacı ile Samsun belediye dai-
resinin gizli evlenme defterine müste-
nilen evli olarak nüfusa kayıt ve tes-
cil Kanunu Madeninin 112 inci mad-
desi birinci fıkrası muvabince doğru
olamayacağı nümeyan bulunmuş ol-
masına binaen M. aleyh Mehmet Zeki
ile davacı Eminenin evlenmeleri hak-
kında Samsun nüfus memurluğunca
tesis edilen bu bapta kaydı kaldırıl-
masına 4 lira ilâm iki lira suretli
harçlarının M. aleyhe aidyetine kabli-
li temiz olmak üzere 7/11/941 tari-
hinde karar verildiğinden bu ilâmın
tebliği tarihinden yirmi gün müddet-
le ilâmına ve temiz edilemediği takdir-
de hükmün kesbi katiyet edeceği ilân
mahkama kaim olmak üzere ilân olun-
dur.

KÜÇÜK İLAN

okuyucularımız arasında
**EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ**
vasıta. Alım, satım, ki-
ra işlerinde iş ve işi için is-
tifa ediniz.

ZAYI — Fatih nüfus memurluğun-
dan aldığım nüfus tezkeremi ve Fatih
askerlik şubesinden verilen askerlik
teğkeremi kaybettim. Yenisini alaca-
ğımın eskisinin hükmü yoktur.
321 doğumlu Mehmet Fuad oğlu
Kemal Açıkalın

İstanbul ikincil iflâs memurluğun-
dan:

Müflis Gözlem Eskenazi Negrin Li-
mited Şirketi içinde teklif olunan
konkurdatonun müzakeresine devam
edilmek üzere alacaklıların 27/12/941
cumartesi günü saat 10 da dairede
hazır bulunmaları ilân olunur. (8320)

Lokman Hekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)

Dahiliye mütehassisi

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç
her g. 2.5 — 5 Tel: 22398

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

GLANDOKRATİN

Ademi iktidardır çaresidir. Reçete
ile kutusu 200 kuruştur.

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi bakteri-
yoloğu kan, idrar, balgam,
mevadi gaita tahlilleri ve (id-
rar vasıtasile gebeliğin ilk gün-
lerinde kati teşhisi) yapılır.
Beyoğlu: Taksime giderken
Meşelik sokağı Ferah apartı-
manı. Tel: 40534

Diş hekimi Dr. ADNAN ASAF TEMİZAN

Berlin Üniversitesinden mezun
ve Berlinde Prof. Ernst'in sabık
başasistanı. Muayene saatleri 9-12
ve 3-6 Tel: 42970 Taksim: Cüm-
huriyet cad. 43. Platin apartmanı
1 Taksim bahçesi karşısı.

ÇOCUK HASTALIKLARI

MÜTEHASSİSİ

Dr. NEVZAD ZİYA

Çağaloğlu Zeki Bey apartmanı
3 üncü kat 8 No.

Her gün 14 den 18 ze kadar

Türk Maden Mühendisleri Cemiyetinden:

Türk maden mühendisleri cemiyeti
esas nizamnamesinin 10 neu maddesi-
sine tevfiikan senelik kongramız 4/12/
941 perşembe günü saat 15 de Zon-
guldakta Türk maden mühendisleri
cemiyeti salonunda akteedileceğinden
sayın cemiyet azalarının sözü geçen
gün ve saatte kongrada hazır bulun-
maları ve imkân olmadıği takdirde
Zonguldakta bulunan arkadaşlardan
birisine vekâlet verdiğine dair cemiyet
riyasetine bir mektup veya telgraf
göndermeleri lüzumu ilân olunur.

Türk Maden mühendisleri cemiyeti

RUZNAMİ:
1 — Açılış.
2 — Kongra riyaseti divanı seçimi.
3 — Geçen devreye ait muamelâtın
kongraay arzı, yıllık raporun okun-
ması ve idare heyetinin ibrası.
4 — Yeni idare heyeti seçimi.
5 — Yeni devreye ait bütçenin tan-
zimi.
6 — Fahri azaların kongranın tas-
dikine arzı.
7 — Arzu ve dileklerin tetkiki.
8 — Kapanış söylevi.

KİRALIK

Apartman Aranıyor

Ayazpaşa, Nisantaş, Şişli
Osman bey taraflarında beş
odalı konforlu ve tercihan ka-
loriferli bir apartman aran-
yor. Akşam gazetesine B. B.
rümuzuna mektupla müracaat.

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahke-
mesinden: 41/798

Nezih Sözen tarafından Naci
Sözen aleyhine açılan ihtar ve nafaka
davalarının muhakemesinde:

İzmirde Seydiköy İlkokul öğretmeni
Süleymanın hanesinde mukim iken
hâlen nerede olduğunun bilinmediği
davetiye verilen meşruhat ve zabı-
taya yazılan tezkereye gelen cevaptan
anlaşılmış ve davacı avukatı ilân
tebligat talebinde bulunulduğundan
yemi mahkeme olan 20/12/941 cu-
martesi günü saat 9.30 da Beyoğlu
4 üncü sulh hukuk mahkemesinde
hazır bulunmanız tebliğ yerine kaim
olmak üzere ilân olunur. (8321)

REKOR!...

Zeytinyağlarının halisiyetinin aksini isbat edene

— 1000 — Lira ikramiye verilir

Adrese dikkat: İstanbul Tütün Gümrük Kemerli sokak 21 No.
Tel: 24197.

SİZİN DE TAKDİR ETTİĞİNİZ ÜZERE

Asrımız modasının zarafet ve inceliğine inzimam eden
üstad terzilerin mehareti, kadına da gençliğe matuf
sayanı hayret bir beden tenasübü arzeder.

Fakat yüz ve onun hututu gevezdirler. Eğer bu nok-
taya lüzum gelen ihtimam gösterilmezse, seneler bu hatla-
rı başkalarına pek çabuk farketirirler. Bu, sizin bir sırri-
nızdır ki, ufak bir dikkatsizlik veya ihmal neticesi raki-
belerinizin dikkat nazarından uzak kalmaz. İşte seneler-
rin (bilhassa nazik ve hassas cildlere musallât olan o tah-
ribkâr senelerin) cildinize çizmekte olduğu on binlerce (bi-
dayette gayri mahsus) ince çizgilere ihmalkâr kalmayınız.

Zamanla cildinizi solduracak olan ve sizi pek çok defa vakitsiz harab
eden bu arzaları akşam ve sabah Krem Pertevle yapacağınız ufak
bir masajla refediniz. Krem Pertevin bu mucizesine yüz binlerce
hemcinsiniz gibi siz de hayret ve memnuniyetle şahid olacaksınız.
Göreceksiniz ki simanız, ebedi gençliğini herkese mağrurane söyli-
yecektir.

KREM PERTEV'in terkibindeki faal anasır en derin çizgileri bile
izalede gecikmiyecektir. Bugünden itibaren siz de bir tıp KREM
PERTEV'i tuvalet masanızda bulundurunuz. O, aynı zamanda
sert rüzgârların ve kuvvetli güneşin en iyi muhafızdır.

NEZLE DİYİP GEÇMEYİNİZ...

Verem, Bronşit, Zatürre, Grip, Nezleden Gelir

GOMENTAL

Nezleden korur ve nezleyi kökünden keser.

Eczanelerden ısrarla GOMENTAL arayınız.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Kapalı zarf usulile 30/X/941 tarihinde alınması iktiza eden 4 adet
makine motörlü çekirme görülen lüzuma binaen tekrar pazarlığa konul-
muştur.

II — Pazarlık 12/XII/941 cuma günü saat 9.30 da Kabataşta Levazım
şubemizde müteakkil Alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameleri her gün adı geçen şubeden bedelsiz olarak tedarik
edilebilir. (10325)

Devlet Ziraat işletmeleri kurumu İstanbul Bürosu

Sayın halkımızın ihtiyacını karşılamak üzere Lüleburgaz'daki
Türk geldi çiftliğimizde imal edilen Beyaz peynirlerimizi satılığa çık-
arılmıştır. Müesseselere, Bakallara Azami üçer teneke, evlere almak is-
tleyen kimselere birer teneke satılır.

Flatler Mürakabe komisyonunun koymuş olduğu narh üzerinedir.
İstanbul Balıkpazarı Süngüçler No. 83

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma

Komisyonundan:

Mektebimize açık eksiltme usulile 20,000 kilo et alınacaktır. Beher ki-
losunun muhammen bedeli 65 kuruş ve ilk teminatı 975 liradır. Eksilt-
me 1/12/941 saat 10.30 da yapılacaktır. Fazla malumat için müdüriyet
müracaat. (9922)

ECZACI ARANIYOR

Erzincanda Kızılay Yardım Hastanesi için bir eczacı alınac-
tır. Taliplerin bizzat veya yazı ile Kızılay umumî merkezine
müracaatları.

ELEKTRİK TESİSATI PRATİĞİ

1 nci kitap : Dahili Teslat (2 nci Bası)	40 Kş.
2 » » : Asansör Teslatı	40 Kş.
3 » » : Motör Teslatı (2 nci Bası)	50 Kş.
4 » » : Dinamo - Motör şargıları	50 Kş.
5 » » : Alternatör - Motör şargıları	75 Kş.

İkbal, Haşet, Sergiyadis (Tünelbaşı Kitabevleri)

İstiyenler sarılı adresleriyle (10 Kş. ilâve ederek) Posta kutusu: 2322
(Geometri Prob.) İstanbul Adresinden temin edebilirler.

İŞÇİ ARANIYOR

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel
İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İdaremez Şişli tramvay tamirhanesi için imtihana gösterecekleri kabli-
liyet göre günde azami 3 liraya kadar ücret verilerek suretli 6 marangoş
6 tesviyeci ve 2 dökmeçi ustalarına ihtiyaç vardır.

Askerlikle alakası bulunmayan istekillerin nüfus hüviyet cüzdanı, hü-
snihal kâğıdı, aşî raporu ve şimdiye kadar çalıştıkları müesseselerden alın-
mış iyi hizmet vesikaları ile birlikte 2/12/941 tarihinde Şişli tramvay deposu
dahilindeki müteahhrik malzeme müdürlüğüne müracaatları lüzumu bildirir-
li. (10500)

Fiyat Mürakabe Komisyonundan:

İlân No. 128
İstanbul şehri dahilinde canlı, toptan ve perakende et fiyatları aşağıda-
ki şekilde tesbit edilmiştir.

Bu fiyatlardan fazlaya satış yapanlar hakkında Millî Korunma kanu-
nuna göre takibat yapılacağı ilân olunur. (10488)

	Canlı kilosu	Toptan kilosu	Perakende kilosu
	Kuruş	Kuruş	Kuruş
Karaman	33	57.50	67.50
Dağlıç, Kıvrıkcık	35	62.50	72.50